

Türk Dilinin Zenginliğine Ait Yeni Hakikatler

Kurultayın Bugünkü Toplanışında
Mühim Mevzular Ortaya Atılacak

Kurultayın dünkü içtımına iştirak edenler

Dil Kurultayı dün saat 14 te Reiscümbur Hz. nin yüksek huzurlarile Kâzım Paşanın riyasetinde toplanarak çalışmasına devam etti.

İlk olarak Fuat Raif Bey türkçemizin hususiyetlerini ve dil çalışmalarına nasıl istikamet verilmesi lâzım geleceğini izah eden konferansını verdi.

Fuat Bey, kök itibarile türkçenin herhangi bir dilden daha az zengin olmadığını, yapılacak ilk işin muhtelif Türk lehçelerindeki kelimeleri bir araya toplamak olduğunu söyleyerek

bunun için müracaat edilecek mem-baları saydı.

- 1 — Yazılı, basılı eserler.
- 2 — Halkın canlı dili.

Fuat Bey asıl dilimize kavuşmak için bu membaları iyice karıştırmak ve her şeyden evvel büyük bir kamus yapmak icap ettiği fikrindeydi.

Yazılı, basılı eserler az değildir. Konferansı 40 - 50 kadar kitap ismi zikretti. Fakat bunların ne kıymette olursa olsun halk dilinden üstün olamayacağını bilhassa istihlalar için halk dilinin zengin bir hazine olduğunu (Devamı 8 inci sayfada)

Feriköy Cinayetinin İçyüzü Meçhul Kaldı

Ölen Adamın Ve Öldürenlerin
Hüviyetleri Tesbit Edilemiyor

Evvelki gün Feriköyünde Bulgar mezarlığı karşısındaki bir tarlada bir ceset bulunduğunu dün haber verdik. Hâdisenin tafsilâtını yazmadan hemen söyleyelim ki bu cesedin, esrarengiz bir cinayet eseri olduğu anlaşılmış ve tahkikata bu noktadan girilmiştir. Bizim tetkikatımızın verdiği netice ise şudur:

Evvelki gün sabahleyin saat yedi sularında tarladan geçen tatlıcı Mehmet usta orada kanlar içinde bir ceset yattığını görmüş ve Ali Hüseyin Ağa isimindeki bekçiye haber vermiştir.

Bekçi Ali ağa Feriköy polis mevkiini orası da kendi mıntakası dahilinde bulunduğu için Kasımpaşa polis komserliğini haberdar ederek Müddeiumumi Muavinlerinden Nusret Beyle beraber cesedin bulunduğu yerde tahkikata başlamıştır.

Nusret Bey cuma günü akşama kadar ve dün de bu karanlık cinayetini tahkikata meşgul olmuştur. Birçok kimseler isticvap edilmiş, ceset olduğu yerde akşama kadar teşhir edilmiş, tanıyan olmamıştır.

Fakat o sırada bir adam za-

Meçhul cesedin başı

bitaya müracaat ederek Andon isiminde bir fırıncının bu ölü adamla kavga ettiğini haber vermiş, cinayetin bu kavga ile alakadar olması ihtimali bulunduğundan bahsetmiştir. Fakat bu iddia üzerine yapılan tahkikatın neticesi menfi çıkmış, fırıncı (Devamı 8 inci sayfada)

Sait Hikmet B. in Bir Tımarhanede Öldüğü Anlaşıldı

Fakat Karanlık Noktalar Pek Çoktur

Paris ile Cenevre arasında esrarengiz bir surette kaybolan sabık bahriye zabiti Sait Hikmet Bey meselesi, maalesef, istenilmeyen ve beklenmiye bir şekilde aydınlanmış bulunuyor. Sait Hikmet Beyin Liyon isimindeki Fransız şehrinde öldüğünü, Paristen gelen bir telgraf haberine istinat ederek perşembe günü yazmıştık. Bu telgraf, Sait Hikmet B. ailesinin avukatı Alâettin Bey'e çekilmiş olduğu için vüsukunda tereddüt caiz olamazdı. Bugün, bu haber teyyüt etmekle kalmıyor, Sait Hikmet Beyin Liyon şehrine civar Bron isimli kasabanın tımarhanesinde, buhranlar içinde ve büyük bir sefaletle öldüğü anlaşılıyor, bu, Fransız zabitasının tesbit etmiş olduğu bir hakikattir.

Serseriyane Bir Dolaşma

Malûm olduğu üzere Sait Hikmet Bey Laros şehri otelinden civardaki telgrafhaneye bir telgraf çekmek için uzaklaşmış, sonra bir daha otele dönmemişti. Şimdi sabit olmuş bir hakikattir ki Sait Hikmet Bey Laros istasyonundan trene binerek İsviçreye, Cenevre şehrine gitmiş, 25 mayısta Cenevreden ayrılmıştır.

Sait Hikmet Beyin avukatı
Alâeddin Bey

Biribirine yaklaştırılan hâdisat, Sait Hikmet Beyin, Cenevreden tekrar Fransaya, Liyon şehrine döndüğünü göstermektedir.

Sait Hikmet Bey, Liyon'a geldikten bir müddet sonra sokaklarda sefil bir halde dolaştığı, elbisesinin parça parça olduğu, cebinde beş parası bulunmadığı görülmüştür. Kendisini sokakta bu halde bulan zabita memurları, Sait Hikmet Beyi Bron tımarhanesine götürmüşle, ve 10 haziranda, cinnet buhranları arasında Sait Hikmet Bey, bu tımarhanede ölmüştür.

Sait Hikmet Bey Cenevreden

Liyona geldiği zaman - ki 25 mayıstır - pasaportunu kaybetmiştir. Bu pasaport, Sen - Bartelmyi yokuşunda, bir pencere kenarında bir yolcu tarafından bulunmuştur. Pasaportun içinde bir de, Pariste Matüren sokağında oturan Sait Hikmet Bey namına çekilmiş bir telgraf vardı ki bu telgrafla Sait Hikmet Bey den 20 Frank isteniyordu.

Bu telgraf, Laros oteli sahibi tarafından çekilmişti.

O sırada Sait Hikmet B. Paris Türk konsoloshanesinin talebi üzerine arandığı için, pasaportun bulunmasile Sait Hikmet Beyin Liyon'dan geçtiği anlaşılmıştır.

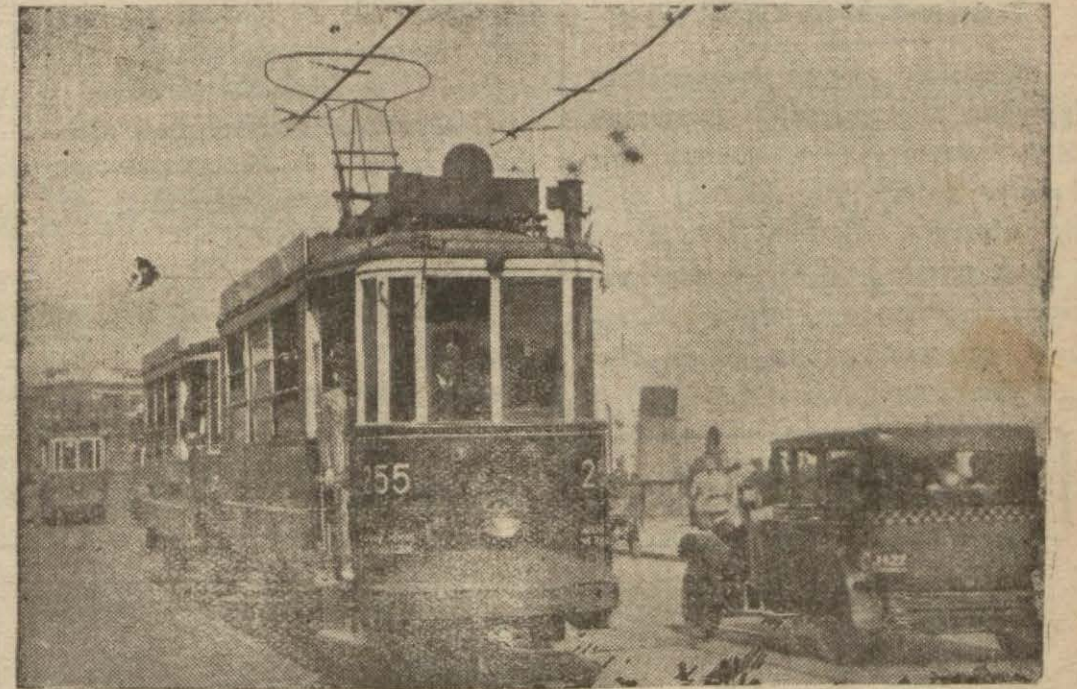
Buraya kadar olan haberler, Fransız gazetelerinin verdikleri malûmattır. Şimdi sözü, Liyon banliyosunda Ullens isimli kasabanın polis komiseri M. Verdo'ya bırakalım. Sait Hikmet Beyin gayubeti ve bulunuşu hakkında bu zat, şu malûmatı veriyor:

— Mayıs sonlarına doğru, polis memurları bana müracaat ederek Ullens garında bir adamın serseri bir halde dolaştığını ve Paris için bir tren bileti almak istediğini bildirdiler. Bu (Devamı 9 uncu sayfada)

Bugünün Meselelerinden

Şirketler Halktan Fazla Para Alıyor Mu?

Dahiliye Vekâletinin Verdiği Emir
Mucibince Tetkikata Girişiliyor

Üç gün evvel yazdık: Dahiliye Vekâleti İstanbul Belediyesine çok dikkate değer bir tezkere gönderdi, tramvay tünel, elektrik, havagazi, telefon, terkos gibi şirketlerin halktan fazla para alıp almadıklarını sordu. Bu emir mucibince Belediye tetkikat yapacak, bu şirketlerin mukavelenamelerinde hükümlere uygun olmayan bir şekilde halktan fazla para tahsil edip etme-

diklerini meydana çıkaracak ve neticeyi Dahiliye Vekâletine bildirecektir.

Şu hulâsası okuduktan sonra bize şöyle bir sual sorabilirsiniz: — Peki amma, şirketlerin halktan usulsüz ve kanunsuz olarak fazla para aldıkları sabit olursa ne yapılacak? —

Yahut bu suali şu şekilde de sorabilirsiniz:

— Halktan fazla para alan (Devamı 9 uncu sayfada)

Erkek Memes Emen Bir Kedi

Alâiye (Hususî) — Burada Mustafa Bey isiminde kedi meraklısı bir zat vardır. Geçen sene Mustafa Beyin kedisi, yavruladıktan sonra ölmüş, anasını kalan yavru meme aramaya başlamıştır. Kedinin ağlamasına dayanamayan Mustafa Bey de ona kendi memesini emdirmiş, şayanı dikkattir ki yavru bu sütsüz memeye alışmıştır. Aradan bir sene geçtiği halde bu kedi günün muayyen saatinde Mustafa Beyin kucağına gelmekte ve memesini emmektedir. Size bu hâdisenin bir de resmini gönderiyorum.

M. Asım

Halkın Sesi

Tabii Servetlerimizden İstifade Edelim

Bartında petrol membarları bulunduğunu yazdık. Bu hususta halkımız diyor ki:

Ahmet Bey (Sultanahmet Mehmetpaşa mahallesi 17)

— Bartında bir evde petrol bulunmuş. Ben bu haberi okuduğum zaman şaşmadım. Memleketimizin üstü ve altı bir takım baktır hazinelerle doludur. Bunlardan istifade etmemiz ve memleketi makinelerle doldurmamız lazımdır. Petrolün sanayideki rolü çok mühimdir.

*

Hikmet Bey (Eminönü Hasircilar 31)

— Memleketimizde hemen her türlü maden vardır. Topraklarımız küreli arzın ufak bir modelidir. Dünya üzerinde dağın bir halde bulunan her şey aşağı yukarı memleketimizde vardır. Yalnız bunları işletecek sermayemiz henüz yoktur. Mümkün olduğu kadar yerli madenlerimizden istifade etmenin çaresine bakmalıyız. Bartında gaz bulundu diyorlar. Bunu derhal tetkik etmeliyiz istifadesi imkânı varsa fırsatı kaçırmamalıyız. Çünkü bizim gaz ve benzine verdiğimiz para az değildir.

*

Saffet Bey (Galata Perşembe pazarı 30)

— Memleketimizin birçok yerlerinde petrol membarları bulunduğu muhakkaktır. Gaze ve benzine çok para veriyoruz. Bence bu membarları tetkik etmeli istifade çarelerini aramalıyız. Dünya buhranına galebe çalmak ancak yerli mamulât ve mahsulâtın istifade etmekte, ithalâtı azaltmakla mümkün olacaktır.

*

Fuat Bey (Kumkapı Nişancı 81)

— Memleketimizin sanayinde büyük bir inkişaf vardır. Meselâ trikotaj fabrikalarımız Suriyeye ihracat bile yapıyorlar. Sanayimizi kuvvetlendirmek için sanayinin çok muhtaç olduğu gazı ve benzini de memleketimizin membarlarından çıkarmak çok muvafıktır. Hükümet memleketimizdeki petrol membarlarında tetkikat yaptırılmalıdır.

*

Ziya B. (Çarşıkapı Fırın sokak 53)

— Memleketimizin muhtelif yerlerinde petrol membarları deniyor. Fakat bunlardan istifade etmek yolu mütehassıslara aittir. Ben bu hususta bir fikir söyleyemem. Bunu mütehassıslardan sorsanız daha iyi olur.

Deve Masalı

Bir Kahveci Şişman Bir Kadına Dayak Attı

Kartalda oturan kahveci Süleyman, Beyoğlundan geçmekte olan Madam Avaya isminde bir kadına (deve gibi kadın) diye lâf atmıştı. Madam Ovaya da (deve sensin) diye cevap verince Süleyman kadıncağızı sokak ortasında fena halde dövmüştü.

DAHİLİ HABERLER

Tramvayda Bir Feryat!

Bir Yolcu "Hırsız Var!," Diye Bağırıyor Ve Bir Kadın Yakalandı

Dün Laleli ile Beyazıt arasında bir tramvay arabasının içinde çok garip ve gülünç yankesicilik hâdisesi olmuş ve bu gündüz hırsız cürmü meşhûr halinde yakayı ele vermiştir. Yaptığımız tahkikata göre bu işe cür'et eden yankesici bir kadındır ve ismi de Vasfiyedir. Vasfiye Beyazıttan tramvaya atlamış, araba kalabalık olduğu için erkeklerin arasına sıkışıp kalmıştır. Fakat bileteci kendisine ön tarafta yer gösterdiği halde kadın nedense oraya gitmemiş, bulunduğu yerden de kimildamamıştır. Tramvay yol aldığı zaman Vasfiye yanında bulunan Asaf Bey isminde bir erkeğe

fazla sokulmaya ve gülümsemeye başlamıştır. Aradan az bir müddet geçtikten sonra yolculardan birisi ansızın "hırsız var!," diye bağırması ve bu ses üzerine Vasfiye yolcuların arasından sıyrılarak tramvaydan atlamak teşebbüsünde bulunmuştur. Fakat kendisine dikkat eden ve "hırsız var," diye bağırın yolcu bu kadını bileğinden sımsıkı yakalamış, tramvaydan atlamasına meydan vermemiştir. Oracıkta yapılan araştırma neticesinde ise Vasfiyenin, yanına sokulduğu Asaf Beyin cebinden beş lira çaldığı anlaşılarak karakola teslim edilmiştir.

Vapurcular

Vapurlarının Millî Bir Şirkete Verilmesini İstiyorlar

Bir kanunla Türk denizlerinde posta seferlerinin devlet inhisarına alındığı malumdur. Bu kanun mucibiince hususi vapur kumpanyaları, arzu ettikleri takdirde, ellerindeki vapurları Seyrisefaine devredebeklerdi. Bu devir muamelesinin vapurlara kıymet takdir edilmesi için vapurcular İdareye bir beyanname vereceklerdi. Şimdiye kadar vapurculardan hemen hiçbiri beyanname vermemişlerdir. Bazı vapurcular, beyanname vermek için daha vakit olduğunu ve müddetin 17 Teşrinievvelde biteceğini söylemektedirler. Öğrendiğimize göre, vapurcular vapurculuğun Seyrisefainin de dahil olduğu bir millî şirkete verilmesinin daha iyi olacağını İktisat Vekâletine teklif edeceklerdir.

Vecihi Bey

Bir Sivil Tayyare Mektebi Tesis Etti

Tayyareci Vecihi Bey Kalamışta bir Tayyare mektebi açacaktır.

Meclis Reisi Kâzım Paşanın Riyasetinde açılacak olan mektebin ismi "İlk Türk Sivil tayyarecilik mektebi," olacaktır. Yeni açılacak mektebin şerefine 6 teşrinievvel perşembe günü akşamı Kadıköyünde Süreyya sinemasında bir balo verilecektir.

Tel Ve Çivi

İstanbul tel ve çivi imâl etmek üzere bir Limited Şirket teessüs eimiştir.

Altın

Kaçakçısı Nasıl Tutuldu ?

Evvelki gün Sirkeçiden kalkacak olan Semplon ekspresinde mühim bir altın kaçakçılığı yapıldığı ve zabitanın faileri meydana çıkardığı haber vermiştik. Aldığımız malûmata göre hâdiseye şöyle olmuştur:

Semplon ekspres kontrol şefi Marsel Pilyüs'ün bazı şüpheli hareketleri muhafaza memurlarının nazarı dikkatini celbetmiştir. Bunun üzerine trenin hareketine beş dakika kala, trende ânî bir taharriyat yapılmıştır.

Filhakika bu ihtiyatkâr hareket boş gitmemiş ve kontrol şefin üstünde bin adet sarı altın bulunmuştur. Zabita ve muhafaza memurları hemen Marsel Pilyüs'i teykid etmişler ve üzerindeki altınları musadere etmişlerdir. Altın kaçakçısı hakkında adli takibata başlanmıştır. Tahkikata emhemiyyetle devam edilmektedir.

Ana Ve Kız

Bir Dükkândan 13 Teneke Yağ Çalmışlar !

Yemis iskelesinde İsmail Ef. isminde bir zat karakola müracaat ederek Fatma ve kızı Ayşe Hanımlar tarafından 13 teneke zeytin yağının çalındığını iddia etmiştir. Zabita bu ana ve kızı yakalayarak tahkikata başlamıştır.

45 Senelik Kayyum

Sultanahmet camiinde (45) senedenberi ikinci kayyumluk yapan Şükrü efendi evvelisi gün vefat etmiştir.

Gümrükte

Kadroya Yeni Memur İlâvesi Düşünüyor

Haber aldığımız göre, Gümrük müfettişlerinden dördü İstanbul Gümrük Başmüdüriyetinin kadrosu üzerinde tetkikat yapmaktadır. Bu tetkikat kısmen ikmal edilmiştir. Tahmin ettiğimize göre kadronun biraz takviyesi icap ettiği anlaşılmıştır. İşlerin süratle çıkması için Başmüdüriyet emrine yeni memurlar verilmesi muhtemeldir.

Bir Şoför

Polisten Dayak Yediğini İddia Ediyor

Zühtü Ahmet Ef. isminde bir şoför dün Adliyeye müracaat ederek polis tarafından dövüldüğünü Adliye doktorları tarafından muayene edilmesini istemiştir. Müddeiumumilik şoför Zühtü Efendinin kime dövüldüğü hakkında tahkikat yapmaktadır.

Bir Tetkik

Memleket Sanayii İki Kısma Ayrılacak

Haber aldığımız göre hükümet, sanayinin "küçük," ve "büyük," diye iki kısma ayrılması maksadile tetkikat yaptırmaktadır. Bu tetkikat bir mütehassısımız tarafından şehrimizde icra edilmektedir. Bu mesai neticelendikten sonra hükümete bir rapor verilecektir.

Günün Tarihi

Yeni Kontenjan Tatbik Ediliyor

Yeni kontenjan kararnameşi dün den itibaren tatbik edilmiş başlanmıştır. Ticaret Odası, son haftalar zarfında neşredilmiş olan kararnamelerin piyasada yaptığı tesirleri tetkik etmiş bu hususta İktisat Vekâletine bir rapor vermiştir. Bu rapora göre, kararnameler piyasada oldukça canlılık yapmış ve işler bariz bir şekilde açılmıştır.

Söylenişine göre, İktisat Vekâleti, kendilerinden çok mal aldığımız halde bizden az mal alan memleketlerle olan ticari ve iktisadi münasebetlerimizi her iki taraf için memnuniyet verici bir şekle sokacaktır. Bu suretle harice bugünden fazla olarak onbeş milyon liralık daha mal satacağımız söylenmektedir. Öğrendiğimize göre, sanayiciler bugün Sanayi Birliğinde toplanacaklar ve son kontenjan kararnameşinin sanayi üzerindeki tesirlerini görüşeceklerdir. Sanayicilerden birisi bize şunları söylemiştir :

"Son kontenjan kararnameşi ithalâtı bir miktar fazlaştırmıştır. Yeni İstede memleket dahilinde imal edilen mallarında ithaline müsaade edilmiştir. Bu şerait dahilinde kontenjanın tatbikinden beklenen gayelerden bazılarının, meselâ, millî sanayinin himayesi gayesinin gözden uzak düştüğü zannedilebilir." Yeni kontenjanda üç ay için kahve, çay, şeker verilmemiştir. Gümrüklerde memleketin ancak bir aylık sarfiyatını karşılayacak miktarda çay ve kahve olduğu tahmin edilmektedir.

Adliye Vekili

Adliye Vekili Yusuf Kemal Bey dün öğleden evvel Adliyeye gelerek Başmüfettişlik dairesinde bazı tetkikatla meşgul olmuştur.

Polis Müdürü Adliyeye

Polis Müdürü Fehmi Bey dün öğleden evvel Müddeiumumi Kenan Beyi ziyaret ederek bir müddet görüşmüştür.

Dilsiz Mektebi Açıldı

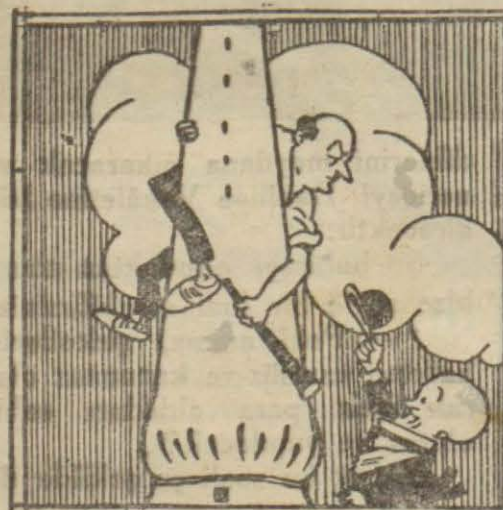
Dilsizler mektebi açılmıştır. Her gün saat 10 dan 12 ye ve 4 ten 5 e kadar talebe kaydedilmektedir. Tagradan gelecek talebenin yiyecek ve yatacak ihtiyaçları temin edilmiştir. Mektep Şehzadebaşında letafet apartmanındadır.

Mütehassıslar Gidiyor

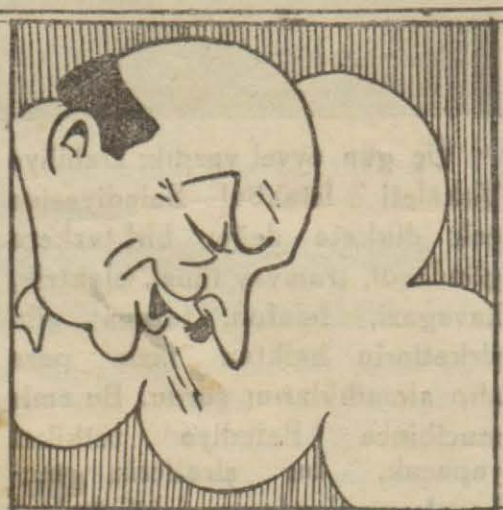
Yeni kurulacak fabrikaların nevi ve mahallerini tesbit etmek maksadile memleket dahilinde tetkikat yapan Sovyet ihtisas heyeti, işini bitirmiş ve heyet azasından bir kısmı dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Gelenler arasında heyet reisi M. Orolof da vardır. Heyet ayın altısında Rusyaya dönecektir.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

1: Hasan B. — Pazar ola lediyeci başı. Kuleye dürbün mü takıyorsunuz?

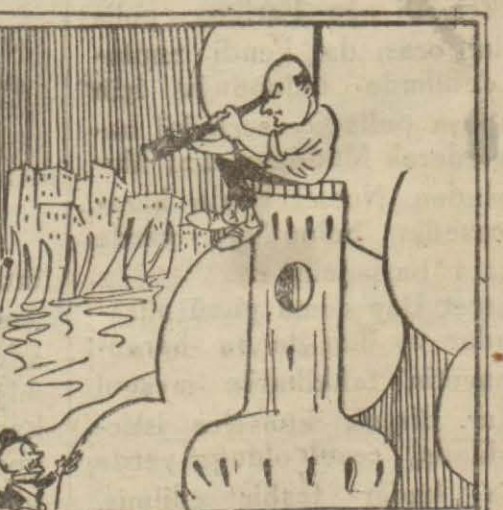
2 — Evet Hasan Bey, yeni bir dürbün yerleştiriyorum.

3 — Şimdi de iş buna mı kaldı.

4 — Ne yapalım Hasan Bey, öyle icap etti de... Hasan B. — Pek iyi amma, bu dürbün ne iş görecektir?

5 — Onu da bilmiyecek ne var Hasan Bey... Halicin nasıl dolduğunu seyredeceğim.

HergünBaşkaları
Ne Diyorlar?**BİLMECELER**

I

Güzel İzmirin tatlı inciri derlenir, düzlenir, kutulanır, yüklenir. Akdeniz aşırı gider. Taaa, meselâ Tiryesteye ulaştırılır. Gümrüğü neyi verilir. Kutusu bizim para ile kırk iki kuruşa satılır.

Aynı incir, aynı çeşitte, aynı kutuda ve aynı okkada Ankara'ya gelir.

Ama seksen beşe zor alırız. Nedir o bil?

Bilene Kadifekaleyi veririm.

II

Bursada en iyi şeftalinin okkası çok çok yirmi paradır. Burada on beş kuruşa almak zaferdir.

Ve Bursada konserve fabrikası batar.

Ve Vanda bile Kanada şeftalinin konserveleri bakkal rafında dizilidir.

Nedendir bu, bil. Bilene Uludağı peşkeş çekerim.

III

Pirincin okkası on adım ötede on iki, sekiz adım beride kırk sekiz kuruştur.

Gazetelerde erzak ilânları okursunuz: Rizon, Cava, Bombay Şanghay, Vayhayvay.. Bu ilânların tarihleri hep bin dokuz yüz otuz ikidir.

Bu niçin böyledir. Bil. Bilene Yabanoba yolundaki Kargasekm yokuşunu dibine kadar armağan ederim.

IV

Deniz kenarlarında karpuz kavun dağları peyda olur. Tek tane sine müşteri bulamayanlar bu dağları denize dökerler.

Bari fakir fıkaraya helâlından dağıtıverseler. Hiç olmazsa Darü'lâcizeye bir araba gönderseler.

Ne iştir o bil. Bilene Tekirdağın ovasını, Manisanın yalçın dağıını sunarım.

V

Alamana, alamana palamut; torik, altıparmak çıkar. Tanesi beş paraya.

Fakir de etsizlikten. Zengin de etin pahalılığından şikâyet eder.

Salapurya, salapurya uskurunun lenger dolusu kırk iki paraya düşer. Baiksızlıktan, katıksızlıktan dem vururuz.

Acep esbabı nedir bil. Bilene Kızılkulesini heba ederim.

Aka Gündüz

Son Postanın Resimli Makalesi ■ Düşünme Kabiliyetimiz ■

1 — Bir çocuk, bir şeyi kırdığı zaman başına oturup ağlar. Onun yerine başkasını almayı filân düşünemez.

2 — Bir işimiz yanlış gittiği, bir hata yaptığımız zaman biz de oturup kendi kendimize çıkışır "Düşünemedim, ah, neye düşünemedim?" diye üzülürüz.

3 — İnsanın hayvandan farkı diماغının düşünme kabiliyetini haiz olmasıdır. Bu farkı kullanamayanlar hayvandan farklı olmıyanlardır.

SON TELGRAF HABERLERİ**Yunanistandaki Zelzele Felâketi Çok Müthiş Oldu**

Atina 2 (Hususî) — Selânik civarında zelzele ve sarsıntıların el'an devam ettiği haber veriliyor. Civar köy ve kasabalarında yıkılan evlerin miktarı akla dehşet ve durgunluk verecek kadar çoktur. Enkaz altında kalıp ölenlerin adedi beş yüzü bulmaktadır. Bu arada yaralananlar da mühim bir yekûn tutmaktadır. Selânik şehrinde birçok evlerin ve bazı büyük binaların duvarları tamir edilmeye-

cek şekilde çatlamıştır.

Halk bu binaları tamamen terketmiştir. Birçok aileler şehir haricinde çadırlara çekilmişlerdir. Manzara çok müthiştir. Çatlamış veya çarpılmış binalar harp gemileri tarafından yıkılmaktadır.

Ankara, 1 (A. A.) — Türkiye Hilâhahmer Cemiyeti Yunan zelzele felâketzedelerine yardım olmak üzere beş bin lira göndermiştir.

İkramiye**İş Bankası Kumbara Piyagnosu Dün Çekildi**

Ankara 2 (Hususî) — İş Bankasının tasarruf kumbarası ikramiyesi dün çekilmiş, 750 liralık birinci mükâfat İstanbulda 13032 Neriman Hanıma, 250 liralık ikinci mükâfat Ankarada 7396 Ali Beyo çıkmıştır. Diğer ikramiyeleri kazananlar şunlardır:

12737 Necati, 9484 Hamdi, 3164 Zühtü Mehmet, 17847 Recep, 17540 Naşide, 2083 Rezzan, 218 Ahmet Muhlis, 4426 Mes'ut, 124 Naci, 34434 Leylâ Hanım ve Beyler yüzer lira ve 6319 Ömer, 8575 Süheylâ, 524 Kemal, 3281 Kadri, 3595 Bülent, 2450 Nezihe, 1007 M. Rüştü, 9219 Behiye, 899 Kariton, 2268 İ. Sadettin Bey ve Hanımlar da ellişer lira kazanmışlardır.

M. Çaldaris**Cümhuriyeti Tanıdı**

Atina, 1 (A.A.) — M. Çaldaris, Reiscümhur M. Zaimise Cümhuriyetin halkçılar tarafından bilâkaydışart tanındığını mutazammın bir mektup göndermiştir.

M. Venizelos intihabat neticesinden çok memnun olduğunu, Cümhuriyet İdaresinin tehlikeye düşmediğini ve Türk - Yunan dostluğunun devam edeceğini söylemiştir.

Başvekil Pş. Diyarbekirde

Diyarbakir, 2 (Hususî) — Başvekil İsmet Paşa Urfadan şehrimize gelmişler ve emsalsiz tezahürat ile karşılanmışlardır. Belediye dün akşam Başvekil Paşa şerefine bir ziyafet keşide etmiştir.

Başpehlivan**Ankara Güreşleri Bugün Hitam Buluyor**

Ankara, 2 (Hususî) — Türkiye Başpehlivanlık müsabakalarına dün birçok meb'usların, Millî Müdafaa ve Gümrük Vekillerinin huzurlarile devam edildi. Neticeler şunlardır:

Küçük orta: Bursalı Hüseyin, Karamürselli Hilmi, Adapazarlı Bekir Kızıllhamamlı Mahmudu yendi.

Büyük ortada: Gönenli Hamdi, Manisalı Ömeri yenerek büyük orta birincisi oldu.

Baş altında: Mandıralı Mahmut, Afyonlu Süleyman'ı yendi. Uzunköprülü Hüseyin Bursalı İbrahim ile berabere kaldı.

Baş güreşte: Kara Ali Hüseyini, Rifat Arifi yendi.

Başpehlivan bugün belli olacaktır.

Müthiş Bir Kaza Oldu**Bir Hususî Otomobil Bebek Sahilinden Denize Kaydı Ve Battı**

Dün Boğaziçinde müthiş bir kaza olmuş, bir otomobil denize yuvarlanmıştır.

Yaptığımız tahkikata göre, Bebekteki Robert Kolej mektebi muallimlerinden Jirayir Efendi kendi hususî otomobiline binmiş, yanmada talebeden Zihni ve Sami Efendileri alarak rıhtım boyunda gezmeye başlamıştır. Fakat bir aralık dönmek için manevra ya-

pılırken otomobil birdenbire denize kaymış ve olduğu gibi denize batmıştır. Bu sırada oralarda bulunanlar korku ve heyecan ile bağırışmışlar, imdadına koşmuşlardır.

Fakat otomobilin içindekiler kendilerini kurtarmaya ve yüzerek sahile çıkmaya muvaffak olmuşlardır. Jirayir Efendi hakkına tahkikat yapılmaktadır, Otomobil denize batmıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Gazetelerin yazdığına göre:

"Be bdiye, hem! halkı hastalığa karşı muhafaza etmek, hem de hastaları tedavi edecek sıhhi vesayada bulunmak üzere bir sıhhi murakabe heyeti teşkil etmiştir. Heyet, İstanbul her mahallesindeki evleri dolaşacak, nerede fakir, hasta aile bulunduğunu tetkik ederek hasta arayacaktır. Bu arama neticesinde ayakta tedavi edilecek olanlar

tedavi edilecek, bazılarına sıhhi tedbirler tavsiye olunacak, hastaneye sevkleri lâzım olanlar da hastaneye kaldırılacaklardır. Yeni teşkilâtta kâfi miktarda hekim ve hastabakıcı bulunacaktır.

Murakabe heyeti bilhassa hastalıkların ne gibi vasıtalarla geçtiğini, nasıl korunmak lâzım geldiğini anlatacaktır."

İSTER İNAN. İSTER İNANMA!**Sözün Kısası**Hayvanları İslah Cemiyeti
İnsanları İslah Cemiyeti

A. E.

İki sene evvel Taksim meydanında halkımızın takdirini celbeden iriyarı Çek futbolcuları anlaşılın ırkdaşları arasında cüssece müstesna kıratta insanlar olacaklar ki, Çekler ırklarını ıslah etmeye lüzum görmüşler, bir cemiyet yapmışlar, ve bu cemiyeti de:

— Cinsiyeti düzeltmeye yarayacak tedbirleri bulup göstermeye memur etmişler!

★

Bir vakitler damızlığın hayvanlar arasında olduğu gibi insanlar arasında da kullanılabilceği fikrini müdafaa etmiş olan Doktor Abdullah Cevdet Bey üstadımızın bu toplantıda hazır bulunup bulunmadığını henüz öğrenemedim, fakat şayet bulunmadıysa büyük bir fırsatı kaçırmış demektir. Zira kendi fikirleri ile cemiyetin fikirleri arasında birleşen noktalar pek çoktur. Ve bu fikirlere göre de:

— "At cinsinin ıslahı," için müteaddit cemiyetler teşkil edilirken,

— "İnsan cinsinin ıslahı," ile uğraşılmaması hatadır.

★

Lâfife bertaraf, evlenmelerin ve bu evlenmeler neticesinde doğumların biraz geliş güzel yapıldığını inkâr edemeyiz. İslahı icap ettiği muhakkaktır. Fakat nasıl?

Müşkilât nazariyattan filyata geçildiği zaman başlamaktadır. Filhalkıca veremleri, frengilileri, delileri ve ayyaşları evlenmekten ve çoğalmaktan ne şekilde alkooya biliriz? Dünyanın en doğru ve en sağlam muhakemelerinin bunları nazik dakika da sahaya çıkmaktan menedemeyeceği aşikârdır.

Yapılacak şey zora müracaat etmektir, bunları zorla zürriyetsiz bırakacak hale getirmektir. Fakat bu da dünyanın her an doktor tarafından muayene edilen büyük bir hara haline gelmesi neticesini verirken, beşeriyetin bu derekeye inmiye rıza göstermeyeceği aşikârdır.

★

Sözün kısası: Maksat güzeldir; fakat evlenmeden evvel muayeneden geçmiye bile itiraz edildiği bir zamanda tatbiki imkânsızdır.

Takas İşleri**Beş Şehirde Komisyon Teşkil Edilecek**

Dün Ticareti Hariciye Ofisinde İktisat Vekili Celâl Beyin huzurile bir içtima yapılmış, iktisadi vaziyetimiz üzerinde müzakeratta bulunulmuştur.

Takas usulile yapılacak ithalât işleri ile uğraşacak komisyonlara ait talimatname ikmal ve tastik edilmiştir. Komisyonlar Trabzon, Samsun, İstanbul, İzmir, Mersin limanlarında teşekkül edecektir.

Ameliyat Masasında

İzmirde incir fabrikasında çalışan filezof sakallı Celâl Bey elinden ameliyat olurken can acı ile birdenbire ameliyat masasından fırlamış ve doktorları dövmeye başlamıştır. Celâl Bey başka bir hastaneye nakledilerek ameliyat ikmal edilmiştir.

Bir Tevkif Daha

İşkân sulistimali devam etmektedir. Arzuhalci Şevki Efendi isminde birisi de dün tevkif edilmiştir.

Düzce Cinayeti**Maznunların İdamlarına Karar Verildi**

İzmit, (Hususî) — Düzceli Kasap zade Hakkı Beyle şoför Sabriyi pusu kurarak eşkıyalık yapmak suretile öldüren Nuhviran köyünden Mustafa oğlu Emin, Akyazı nahiyesinden Zekeriya ve Feyzi, Adapazarı Ağır Ceza mahkemesi tarafından idama mahkûm edilmişlerdir.

Bir Yangın

Gece Bahçekapısında Altınçizme kundura mağazasından yangın çıkmış, mağaza kısmen yanmıştır.

Türkiye Ve Irak

Londra, (A.A.) — Irak Hükümetinin Londra Maslahatgüzarlığına tayin edilen Ata Emin B. Londrada vukubulan beyanatında Türkiyenin Gazi Hz. nin idaresinde büyük bir inkişaf ve tekâmüle mazhar olduğunu söylemiş, Türkiye - Irak münasebatının fevkalâde dostane olduğunu ilâve etmiştir.

Ziraat Bahsi

Patates Nasıl Yetiştirilir Ve Nasıl Korunur

Patates, tabiatın özlü bir grasıdır. Kolay yetiştirilmesine rağmen iyi cins patates elde etmek müşküldür. Çünkü muayyen usul ve kaideleri takip etmek lâzımdır. Patatesin başlıca bir düşmanı vardır: Darifor. Bu haşere, Ağustos böceği fasilesindedir ve ondan bir parça küçüktür. Aynı zamanda patıcan ve domatese de musallat olur. İstedığı zaman uçabildiği için tahribatını uzak mesafelere kadar şümulendirebilir. Erkeklerle birleşen dişi Dariforlar binden aşağı olmamak üzere yumurtları ve bu yumurtaları muhtelif noktara bırakırlar. Bu yumurtalardan çıkan ve henüz tekemmül edip böcek haline gelmiyen kurtlar, bilhassa muzırdırlar. Çünkü asıl böcekten fazla yerler ve zarar verirler. İki haftada kemale eren bu kurtlar, toprağa girer, inkişaf devrelerini atlatır ve böcek haline gelerek toprak üstüne çıkar ve tenasül vazifelerine başlarlar.

Dariforlar senede iki defa yumurtladıkları için tahribat sahaları bilhassa büyük olur. Onun içindir ki patates yetiştirilen sahalarda bu böceklerle mücadele etmek, mühim bir iştir. Fakat şimdiye kadar bu böcek kat'i surette, hiçbir yerde tamamen imha edilememiştir. Fakat zararını en küçük hadde erdirmek elbette ki mümkündür. Bunun için de sirayet sahasını ufaltmak lâzımdır.

Dariforlar mücadele, bunların kurtlarını toplamak ve imha etmekle kabildir. Bundan başka böceğin zarar verdiği patates dallarına arsenikli sıcak su dökülür. Bu dalları yiyen böcekler derhal zehirlenerek ölürler.

Bu böcekten başka patatese musallat olan iki afet daha vardır ki bunlardan bir tanesi nebatın tereddisini mucip olan hastalıktır. Bu takdirde patatesin yaprakları renksizleşir, dalları incilir.

Patatesin tereddisi bir başka şekilde de görülür: Yaprakların kıvrılıp inkişaf kabiliyetini kaybetmeleri. Bu hal, bilhassa yukarı kısım dallarda göze çarpar. Bir kısım yapraklarda ise sarartılar hâsıl olur.

Fakat bu hastalıkların sebepleri malûm değildir. Sirayetleri de pek yavaştır. İstihsal senesinin ancak üçünde sirayet göze çarpar. Patatesin tereddisine karşı gelebilmek için tohum değiştirmek, alınan tohumun halisiyetine dair lâzımgelen teminatı almak en kuvvetli çaredir.

Bunun haricinde patatesin diğer bir hastalığı daha vardır ki buna Fitofthora derler. Bu hastalık bilhassa patates yapraklarında görülür ve temmuz ortalarında veya sonlarında hâsıl olur. Yapraklara kül rengi bir manzara verir ve az zamanda bütün bir tarlayı istilâ eder. Yapraklara adeta kavrulmuş gibi bir manzara verir. Bu, bir nevi mantardır. Bunlardan bir tanesi bir patates yaprağı üzerine diğer düşmez derhal içine nüfuz eder ve yaprağı öldürür. Bu hastalık, her sene, patatesin kökü vasıtasıyla ve kökler yerden kazıldığı zaman bilhassa sirayet eder.

Buna mâni olmak için patates

MEMLEKET HABERLERİ

Nazillide Bayram

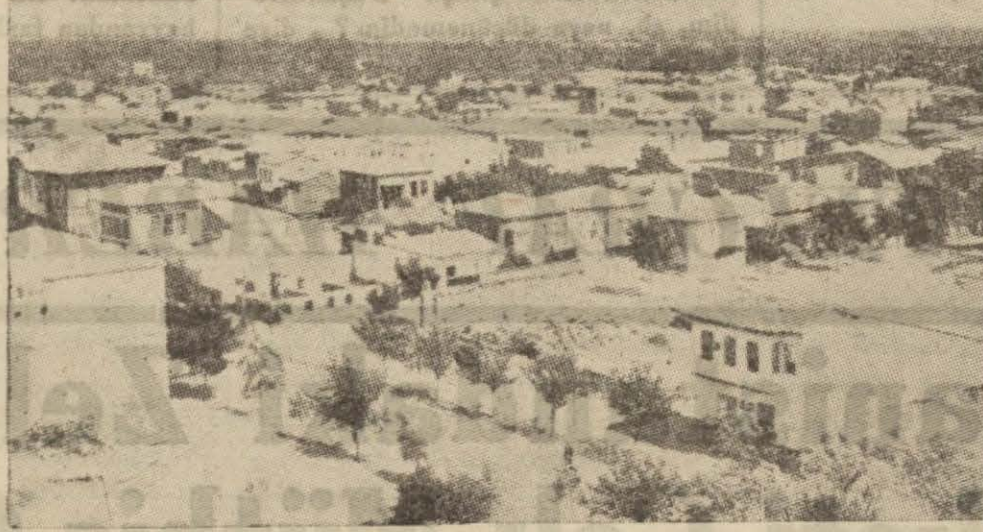
Fabrika Kurulacağı Haberi Nazillide Sevinç Tezahürleriyle Karşılandı

Nazilli (Hususi) — Kazamız halkı bugünlerde ömürlerinin en mes'ut demelerini geçirmektedir. İktisat Vekili Celâl Beyin imzasıyla belediye gelen bir telgraf, Nazilliye en büyük müjdeyi getirmiştir. Bu telgrafta deniliyor ki: "Boyalı mensucat fabrikasının Nazillide tesisi takarrür etmiştir. Fabrika mahallinin tesbiti için bir heyet gönderilecektir. Biz burada hiç olmazsa bir iplik fabrikasının kurulmasını temenni ve tahayyül ediyor, bu tasavvurların günün birinde hakikat sahasına geçeceği ümidile yaşıyorduk.

Halbuki boyalı mensucat

fabrikasının Nazillide tesisi takarrür etmiştir. Fabrika mahallinin tesbiti için bir heyet gönderilecektir. Biz burada hiç olmazsa bir iplik fabrikasının kurulmasını temenni ve tahayyül ediyor, bu tasavvurların günün birinde hakikat sahasına geçeceği ümidile yaşıyorduk.

Halbuki boyalı mensucat

Büyük bir istikbale namzet olan Nazilli kasabamız

fabrikası gibi daha geniş bir sanayi müessesesinin Nazilliye hediye edilmesi hakkındaki karar hepimizi sevindirdi. Bütün halk bugün sevinçindedir. Bu karardan cesaret alarak bu günkü küçük kasabamızın müstakbel manzarasını size çiziveriyim: Hiç şüphe etmeyiniz ki bu fabrika kurulduktan üç veya beş sene sonra

Nazilli, Garbi Anadolunun en mühim merkezlerinden biri olacak, bugünkü Nazilli birkaç misli büyüyecek, hülâsa mensucat fabrikası memleketin bu köşesini ihya edecektir. Bu büyük müjde, kasabamızda çoğun bir bayram yapılmasına vesile verdi.

Bütün halk sevinç hislerini alenen izhar etti. Gündüz ve gece yapılan parlak tezahürat arasında bu saadet haberini tes'it ettik. Şimdi dileğimiz pek basittir ve şudur: Fabrika inşaatına bir an evvel başlanması. Emin olunuz ki Nazilli ahali bu hayırlı iş uğrunda maddî ve manevî her türlü yardım ve hizmet göstermekte kusur etmeyecektir. R. Öz.

Zafranboluda Bir Facia

Zafranbolu (Hususi) — Cuma nahiyesine yarım saat mesafede bir facia olmuş, Ali karısı Ayşe pekmez toprağı kuyusuna girmiş, içeride meşgul iken kuyu çökmüş, kadın kuyunun içinde kalıp ölmüştür.

Geredede

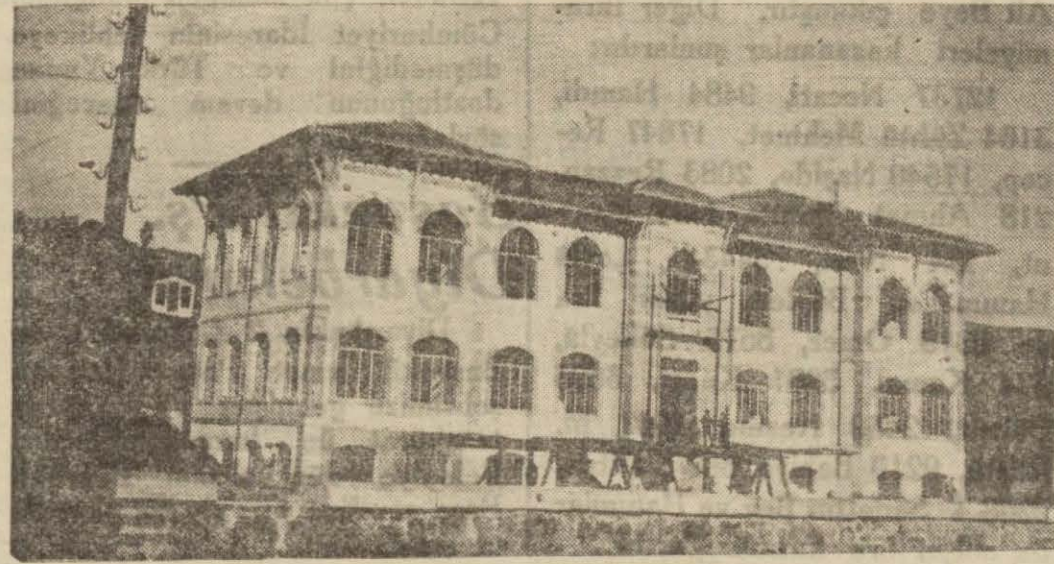
Kuzu Etinin Okkası 15 Kuruşa Satılıyor

Gerede, (Hususi) — Kasabamızda bugüne kadar misli görülmemiş bir ucuzluk başlamıştır. Ekmeğin kilosu dört kuruştur, lokantalarda bir tabak et yemeği yedi buçuk, kuzu etinin okkası 15, geç etinin okkası 10, diğer etlerin birinci nevi on, ikinci nevi yedi buçuk kuruştur. Kazada otel fiyatları da ucuzdur; yemek hariç olmak üzere birinci sınıf otellerde yatak ücreti otuz kuruşa, ikinci sınıf otellerde de on beş ve on kuruşa indirilmiştir.

Yumurta bir az pahalıdır, tanesi bir kuruşa satılmaktadır. Bütün bu ucuzluğa rağmen her şey çok temiz ve sıhhiştir. Belediyenin nezareti daimesi altındadır.

Lökleri kuru havada sökülmesi ve bir müddet toprak üstünde bırakılmamasıdır. Ta ki hastalık doğuran mantarlar mahvolsun. Patates, behemehal rutubetsiz ve havadar yerlerde muhafaza edilmelidir. Havasız ve sıcak yerlerde bu mantarlar tekrar meydana çıkar ve tekrar hayat bulurlar. Tarlada iken bakır sulfatosu mahlülü ile patates tarlasını sulamak faydalı bir tedbirdir. Çünkü bu mahlül, hastalık mantarlarını derhal kökünden siler. ★ ★

Kastamonuda Maarif Hayatı İlköğretim Talebelerinin Miktarı 8010 Yavrudur

Kastamonuda yeni yapılan ilköğretim

Kastamonu (Hususi) — Burada maarif işlerine büyük bir ehemmiyet verildiği görülmektedir. gerek merkezde, gerek kaza, nahiyelerde ve köylerde mektep vaziyetleri çok mükemmeldir. Muallim kadrosunun yekünü (250), mektep mevcudu. Merkezde (6) kaza, nahiye ve köylerde ise (170) dir.

Talebe mevcudu (2623) ü, kız, (5387) si erkek olmak üzere (8010) dur.

Merkezdeki altı mektepten

birisi bu sene inşa edilmiştir. Bütün asri levasımı ve taksimatı haiz olan bu mektep aynı zamanda Kastamonu taşçılık sanatının bir şaheseridir.

Kastamonuda şayanı tenkit olan cihet Belediye faaliyetidir. Belediye şehrin temizliğine dikkat ve itina etmekte ise de yolların inşasında vesair lüzumlu şehir ihtiyaçlarının ifasında biraz ihmal göstermektedir. Bu ihmalin başlıca sebebi varidatsızlık olsa gerektir.

Ercişte

Soğukların Şiddetinden Herkes Palto İle Geziyor

Erciş (Hususi) — Belediyeimizin inşaat faaliyeti artmıştır. Çarşı ve dükkânlar yeni yapılan kroki mucibince inşa edilmektedir. Şehir içindeki mezarlık kaldırılmıştır.

★ Burada şiddetli kışlar başlamıştır. Herkes palto ile gezmektedir. Mahrukat fiyatları birdenbire yükselmiştir.

Susıgırlıkta

Bir İmam Yüzünden Kanlı Bir Kavga Oldu

Susıgırlık, (Hususi) — Ayın 26 ncı gecesi Kadıkırı köyünde Çerkezlerle muhacirler arasında kanlı bir kavga olmuş, 7 muhacir, 2 Çerkez yaralanmıştır. Kavga imam intihabı yüzünden çıkmış, Çerkezler muhacir olan muhtarı dövmek istemişlerdir. Hâdisse hükümet tarafından tahkik edilmektedir.

Memleket Manzaraları

Denizlinin Kadıköyü

Denizli (Hususi) — Bu civarda dokumacılığı ile meşhur olan Kadıköy nahiye merkezini (Son Posta) nın sevimli okuyucuları, zannedersem hatırlıyacaklardır. Kadıköy, ağaçlıklar içine gömülmüş meyvalık ve bahçelikkennet gibi bir yerdir. Bol suların şırlıtısı, dağların haşmeti ilk nazarda insana dehşet verir.

Bu nahiye merkezinin nüfusu altı bini mütecevizdir. Merkezde bir ilköğretim vardır. Fakat bu mektep Kadıköyünün maarif ihtiyacını tatmin etmiyor. Merkezde iki binden fazla dokuma tezgâhı vardır. Burada geceli gündüzlü hummalı bir faaliyet mevcuttur.

Bilâistisna kadim erkeği tezgâhlarda yorulmadan, bıkmadan çalışırlar. Bir amelinin yevmiye on altı saattan fazla bir mesai müddeti, her evin de haftalık on beş, yirmi lira arasında bir kazancı vardır. Nahiye halkı nisbeten zengin ve müreffeh kimselerdir. Şayanı dikkattir ki nahiye'nin bulunduğu yerde heyelan vardır. Bazen bir evin sabahleyin kalktığı zaman yol üzerini kapattığı görülebilir. Maalesef geçenlerde burada vukubulan bir yangında yüz kadar ev yanmıştır. Hükümet ev sahiplerinin Sarayköyüne naklini istiyor ve Sarayköyünde onlara hükümet tarafından verilecek arsa üzerine inşaatta kulunmaları teklif ediliyor.

Şehir sekencesi yazın sıcağından kurtulmak ve bir az da tebdil hava etmek maksadile tezgâhlarla beraber yaylaya göç etmişlerdir.

Yayla yeşillik, sulak, serin, havası çok hoş bir yer.. Suları İstanbulun Karakulak suyundan farksızdır.

Nahiye'nin Vasfi Bey isminde çalışkan bir müdürü vardır. Belediye Reisi de eşraftan yeni fikirli bir gençtir.

Hülâsa, Kadıköy nahiyesi iktisaden inkişaf etmeye çok müsait bir çerçeve dahilindedir.

Türk dokumacılığının müstakbel fabrikalarının bu civarda kurulması yegâne temennimizdir.

Mercanetin Cazibî

M. Kemalpaşada

Burada Dutçuluğa Fazla Ehemmiyet Veriliyor

Mustafakemalpaşa (Hususi) — Geçen sene kazamızda (145) bin kilo tütün satılmamış, muhafazası imkânı da olmadığı için çürüyerek yakılmıştır. Vaziyetin bu sene de aynı şekilde olacağını düşünen tütüncüler bu sene ancak 30 bin kilo tütün yetiştirmişlerdir.

Burada şimdi dutçuluğa ehemmiyet verilmekte, Ziraat Vekâletinin dut fidanlığında her sene yüz bin fidan yetiştirilmektedir.

Bir Haydut Ele Geçti

Malatya (Hususi) — Hekimhan kazasının İriağaç köyü ahalisinden olup eşkıyalık etmekte olan Ahmet jandarmalarımız tarafından takibi neticesinde yakalanmıştır.

Siyaset Âlemi

İngiltere Niçin Açık Konuşmuyor?

Cenevrede son cereyan eden bazı hadiseler, ehemmiyetleri ne derece saklanmak istenirse istensin, Avrupa siyaset ufkunu aydınlatmaktan çok uzak şeyler olduğunu söylemek, ne de vaziyeti kasten karartmak olur. Bu hadiseler şunlardır:

1 — Fransız Başvekili M. Heriyonun nutku.

2 — Alman hariciye nazırının bu nutku dinlememek için Cenevreden hareketi.

3 — Konferans Reisi M. Hendersonun ortaya attığı proje.

Fransız Başvekilinin nutku, ifade ettiği fikirler itibarile bize yeni bir şey öğretmiyor.

M. Heriyo, Cemiyeti Akvamın kudret ve nüfuzunu küçültmeye matuf hareketlerden şikâyet ediyor, bu müesseseye karşı bütün dünyada hâsıl olan emniyetsizliği haksız buluyor, eski itiyatların yeni esaslarla değiştirilmesine atfettiği bu cereyan karşısında, herçibadiabat sulhe karşı olan Fransız sadakatinden bahsediyor.

Bu tez, şimdiye kadar tekrar edilmiş olan sözlerin bir defa daha ilânından başka bir şey olmadığı için sadece kaydedilmek kâfidir.

Buna mukabil, Alman Hariciye Nazırı Fon Nöyrat, hükümetinden aldığı talimat üzerine derhal Cenevre'ye terk ediyor. Maksat açıktır: Almanya, Fransanın sulh sözlerine inanmıyor. Biraz da nümayişkâr bir surette Cenevre'yi boş bırakıyor. Demek istiyor ki, biz, artık bu gibi kuru sözlerden usandık.

Bu arada, Tahdidi Teslihat Konferansı Reisi M. Henderson bir proje tevdi ediyor. Konferans umumî heyetinin müzakeresine arz edilen bu proje, Almanyanın tekrar silâhlanmasını reddediyor. Diğer kuvvetli devletlerin silâhlarını azaltmaları için hemen icraata geçilmesini istiyor ve projeyi kabul edecek olan devletlerin, silâhlanma bahsinde müsavi hukuk sahibi olacaklarını zikrediyor.

Bu proje, tavşana kaç ve tavşana tut demek manasına gelen ve bir türlü sarı konuşmak istemiyen insanların kafasından çıkmış bir eserdir ve İngiliz Hariciye Nazırı Sir Con Simonun iltihakını temin ettiğine göre, İngiliz Hariciyesinin ilhamile vücuda getirilmiştir. Evvelce kaydettiğim gibi benim kanaatim şudur ki İngiltere, bu bahiste açık konuşmak istemedikçe vaziyet kararlık kalmakta devam edecektir. Unutulmamak lazımdır ki aynı İngiltere, Büyük Harbin patlak verdiği güne kadar yine fikrini söylememiş, hep kaçamaklı konuşmuştu. İki vaziyet arasındaki benzeş, doğrusu insana ürperme veriyor. — Süreyya

HARİCİ TELGRAFLAR

Almanya Israr Ediyor

Fakat Alman Hariciye Nazırının Nutkuna Fransa Aldırış Etmedi

Cenevre, 1 — Alman hariciye nazırı Fon Nöyrat bir nutuk söylemiştir.

Alman hariciye nazırının yalnız M. Heriyoya karşı değil, aynı zamanda İngiliz hariciye nezaretine ve tahdidi teslihat konferansı reisine karşı kullanmış olduğu lisan hayreti celbetmiştir.

Bu ihtiraslı nutuk ile M. Heriyo'nun Milletler Cemiyeti büyük meclisinde söylemiş olduğu âkilâne ve mutedilâne nutku arasındaki şayanı dikkat tezattan bahsedilmektedir.

Alman zimamdarlarının tahdidî teslihat hakkında resmen görüşmekten çekinerek bu mesele hallini müşkülleştirmelerine ve efkârı umumiyeyi hiçbir sebep olmaksızın mütemadiyen tehîç etmelerinde teessif olunmaktadır.

Alman tezi gayet vazihdir. Ya diğer devletler teslihatlarını Versay muahedesinin Almanya'ya bırakmış olduğu teslihat seviyesi derecesine indirecekler veyahut Almanya kendi teslihatını arttıracaktır. Hariciye Vekili, Fransız hükümetini tahdidi teslihat bakında gizli müzakerata iştiraktan imtina eylemekle itham ediyor.

Alman Hariciye Nazırının, Fransız Başvekilini görmemesi, görmek istememesinden ileri gelmiştir.

Paris Gazeteleri Protesto Ediyorlar

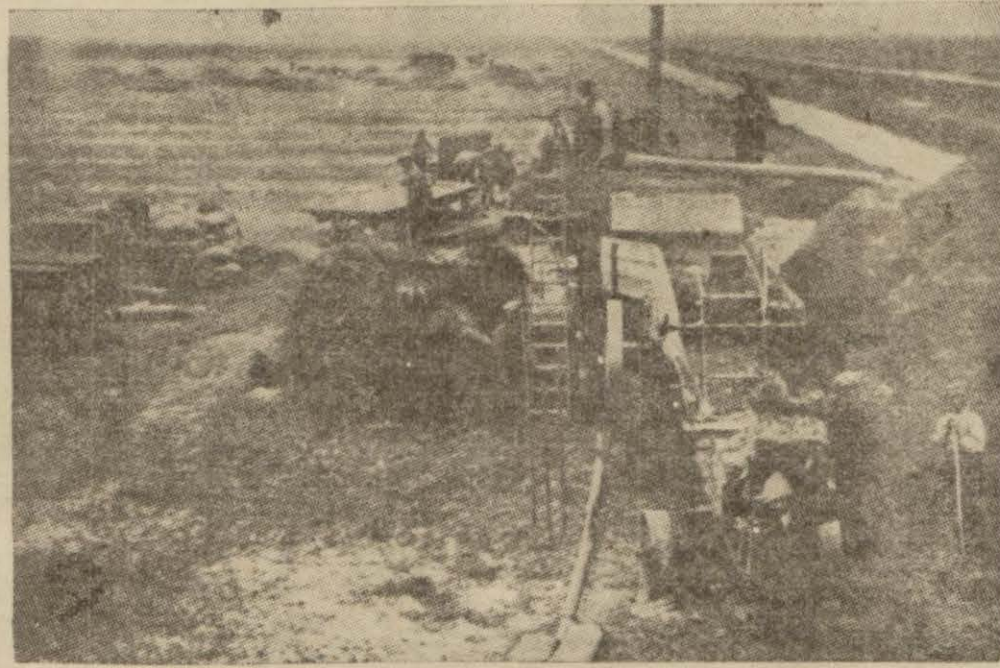
Paris, 1 — Paris gazeteleri Fon Nöyratın beyanatını protestolarla karşılamakta ve bu beyanatın tariz edici edasını işaret etmektedirler.

Maten gazetesi "Berlinde uydurulan ve M. Heriyonun Cenevrede Alman heyetine gösterdiği nezakete mukabil bir usulü takip etmekte olduğuna dair olan efsaneye" karşı isyan etmektedir.

Bu gazeteye nazaran M. Heriyo bunun tamamile aksini yapmıştır.

Ordu Mevcutlarının Tetkiki

Cenevre, 1 — Tahdidi Teslihat konferansının ordu mevcutlarını tetkik edecek olan komitesi bu sabah toplandı. Amerika müessili M. Vilson, komite divanına bir tahrir vermiştir, burada Amerika Reiscümhuru M. Huverin evvelki teklifleri bazı rakamlarla tasrih edilmiştir. Bu vesikaya nazaran müsallah kuv-

Folemgin şimalinde bulunan «Züyderze» körfezini, beş senedenberi fennin vâsıl olduğu en asri usullerle kurutuyorlar. 1938 senesinde körfez tamamen kurutulmuş olacaktır. Bu suretle takriben 12.000 metre murabbai yer denizden alınmış ve ziraate elverişli bir hale konmuştur. Arazisi çok küçük ve mahdut olan bu memleket bu usulle senelerdedberi toprak almakta ve arazinin miktarını kısmen çoğaltmaya uğraşmaktadır.

Rosmimiz «Züyderze» körfezinin kurutulmuş kısmında yetişen mahsulün hasadını göstermektedir.

Avrupa Maliyesinin Islahı

Bir Milyar Altın Frank Beş Sene Zarfında Nasıl Tedarik Edilecek

Avrupa ittifakı komisyonu Stresa konferansının elde etmiş olduğu neticeleri tetkik etmek üzere gece toplanmıştır.

Bu münasebetle Fransız murahhası M. Eebel müşterek bir sermaye ihdası meselesine müteallik olarak şayanı dikkat bir teklif ileri sürmüştüğü haber verilmektedir.

M. Elbel, bu bir milyar frank (altın) miktarındaki sermayenin 5 sene zarfında tedrici bir surette ve ihracat ve ithalât ticaretlerinden alınacak binde iki nisbetinde bir resim ile temin edilmesini teklif eylemiştir.

Esas itibarile sermaye nakdi ve mali vaziyetin islâhına tahsis edilecektir. Bununla beraber bir kısmını, meselâ yüzde otuzu-

nu merkezî ve şarki avrupanın zirai memleketlerin iştirak kuvvetlerini kâfi derecede ıslaha tahsis olunabilecektir. Alâkadar devletlerin müessillerinden mürekkep bir heyet bu sermayeyi idare edecektir.

Komisyonda Neler Görülecek?

Cenevre 1 — Yarın, Avrupa birliği komisyonunun tasvibine arz edilecek olan karar şüretinde şöyle denmektedir:

Avrupanın içinde çırpınmakta olduğu buhranın dehşetine ve bu buhranın merkezî ve cenubi Avrupada daha had bir şekil almış olduğuna ve izalesinin ancak Avrupa devletlerinin teşriki mesaide bulunmaları ve bu uğurda faaliyet sarfeylemeleri ile kabil olabileceğine kanidir.

hap edilmiştir.

İçtimada komisyonun ilk reisi sulhçu M. Briyadin hatırası taziz edilmiştir. Bütün aza matem alâmeti olarak bir dakika ayağa kalkmıştır.

Sözleri beni hem müteessir ediyor ve hem de kızdırıyordu.

"Dinle, bak!," diye gülerlek fısıldar gibi hafif bir sesle devam etti. "Hatırlıyor musun hani ben sana bir kere beni ziyaret etme demiştin!," Başımı salladım.

— Sen o zaman buna gücendim mi? — Evet!

— Ya, işte ben seni hiç te gücendirmek istememiştim. Benimle düşüp kalkarsan akrabaların seni tekdiredeceklerini biliyordum. Böyle de olmadı mı? İşte şimdi o zaman niçin sana öyle söyleğimi anlıyorsun değil mi?

O benimle tıpkı aynı yaşta bir insanla konuşur gibi konuşuyordu. Onun sözleriyle ta içimden sevinç duyuyordum, ferahlıyordum.

Şimdi bana öyle geliyordu ki onun bu kastını daha o zaman anlamıştım ve ona bu manada cevap verdim.

— Ben çoktan anlamıştım! — Eh, görüyorsun, işte onun için söylemiştim.

Üstüme tahammül olunmaz bir yeis çökmüştü:

— Niçin seni burada hiç kimse istemiyor?

Diye sordum. Beni kolları arasına aldı, göğsüne bastırdı. Çok manalar ifade eden gözlerini kırıştırarak cevap verdi:

— Ben onlar için yabancıyım işte onun için!.. anladın mı? Ben onlar gibi değilim!

Ceketimin kollarını çekiyor, ne söyleyeceğimi bilmiyordum. "Bana" darılmal,, diye kulağıma

Gönül İşleri

45 Lira Maaş Fakat İki Karı

"23 yaşındayım, bir çocuğum var. 45 lira maaş alıyorum. Ailemden pek te memnun değilim. Esasen babamın ısrarı üzerine evlendim. Şimdi de 20 yaşlarında aslızade bir kızla sevişiyorum. Onun bana ve benim ona karşı olan kalbi rabıtamız pek fazla; bana ikinci bir yuva kurmamızı teklif ediyor. Çok arzu ediyorum, fakat bir taraftan da kalbi ızdırıp duyuyorum. Eğer bu hanımla evlenecek olursam refah ve saadet içinde yaşayacağımız şüphesizdir. Amma diğerinin de zulmet ve masumiyet içinde yaşayacağını biliyorum. Malûmya seveda, bunları bertaraf ettiriyor. Aynı zamanda bu meseleden hâlâ birinci ailemin haberi yoktur. Henüz duymadı. Ne yapayım, hareketimi tayin ediniz, pür melâl vaziyetteyim. Bir an evvel cevabınıza muntazırım. "

Sevim

Mektubu okudunuz mu? 45 lira maaşı var. Fakat birinci ailesi aile geliyor, şimdi de ikinci bir karı almak istiyor.

Oğlum evvelâ birinci karını boşayamazsın. Onu boşamadıkça da ikinci bir kadınla evlenemezsin.

Saniyen 45 lira maaşla iki ev değil, bir ev bile geçindiremezsin.

Salisen: Evlenen ve baba olan bir adam yeni mes'uliyetler altına girmiş demektir.

Bu mes'uliyetleri bir kenara atıp kazancını bir yabancı kadınla paylaşamazsın. Nihayet bütün bu maddi meseleler haricinde bir de vicdan meselesi vardır. Bu hareketiniz esasında vicdanınızın feryadını duymuyor musunuz?

Bence başınızı büyük felâketlere sürüklemenin bu yoldan dönünüz ve saadetinizi evinizde arayınız.

★

"18 yaşındayım. Birkaç kişi bir yerde oturuyorduk. İşimize bakmak üzere 19 yaşlarında sarışın, mavi gözlü bir dul aldık.

Bu kadın beni sevdi. Ben bir müddet, sarışınlar vefasız olur diye, sevmek istemedim. Nihayet ben de tutuldum. Fakat aradan birkaç ay geçince, kadın her nedense benden uzaklaşmaya başladı. Ne yapayım?,"

Na. Me

Ne yapacaksın? Dul bir kadını evlenmek niyetile işevmiş değildin a. Bırakır geçersin.

HANIMTEYZE

TEFRİKAN UMARASI: 85

ÇOCUKLUĞUM

Meşhur Rus Edibi Maksim Gorkı'nın hayaî romanı

Türkçeye Çeviren: Muvaffak

— Evet.

— Evet yavrum, çok acıklı!

Ve nihayet ona yol görüldü. Birgün sabah çayından sonra odasına gitmiştim. Yere oturmuş eşyalarını topluyor, sandıklarını hazırlıyor ve hafifçe (Sarun güllü) şarkısını söylüyordu.

— Ehh, Allha ısmarladık yavrum, ben gidiyorum!

— Neden?

Müdekkikane yüzüne bakarak dedi ki:

— Bilmiyor musun? Odanın annen için lüzumu varmış!

— Bunu kim söyledi?

— Büyük baban!

— Yalan söylemiş!

(Pekâlâ) beni elimden tutarak yanına çekti. Beraberce düşmenin üstüne oturduk. O yine sessizce dedi ki:

— Bana sakın gücenme yavrum! Ben bunu sen biliyorsun ve benden saklıyorsun zannettim ve bunu ondan beklemeydim diye düşünüyordum!

Dünya Hâdiseleri

Yemende
Sakal Tıraşı
Yasaktır

Londradan yazılıyor: Taymis gazetesinin Bağdat muhabiri tarafından verilen malûmata göre Yemen hükûmetinin Elyemen namındaki resmî gazetesi, hükûmetin yeni bir kararnameyi neşretmiştir. Bu kararnamaya göre Yemen arazisinde gramofon çalmak memnurdur. Gramofon kullananlar idam edileceklerdir. Ayrıca sakallarını traş ettirenlerden de, nisbeti, tekrar edildiği zaman artmak üzere para cezası alınacaktır.

İskoç Hasisliği

İngiliz Başvekili M. Mak Donaldin ikinci kızı, kendisi gibi bir doktorla evlendi. M. Mak Donald İskoçyalıdır. Derler ki dünyanın her tarafında tutunabilen Yahudilerin iş yapış barınamadıkları tek memleket İskoçyadır. Yani bununla İskoçların Yahudilere taş çıkartacak derecede hasis olduklarını anlatmak isterler. Mis Makdonaldin evlenmesi münasebetle İskoçların bu tabiatini hatırlayan bir Fransız gazetesi, son zamanda, bir İskoç şehrinde cereyan eden şu vak'ayı naklediyor:

Mak Stüfün birkaç kızı vardı. Biçare adam kızlarına nasıl münasip birer koca bulabileceğini düşünerek hergün için yer. Kasabada gözüne kestirdiği bir delikanlı vardır ki işine pek elverişli gelmektedir. Fakat mak-sadını nasıl anlatabileceğini bir türlü tayin edemiyor.

Bu delikanlı Mak Dütür. Birgün Mak Stüf, Mak Düt'e rastgeldi. Arada yakınlık hasıl etmek için onu evine davet etti. Fakat delikanlı Mak Stüf'ün evini bilmiyordu. İhtiyar İskoçyalı, oturduğu mahalleyi şöyle tarif etti:

Şuradaki mevkiden tramvaya biner, dördüncü istasyonda inersiniz. Bu caddenin ilk tesadüf edeceğiniz sağ koldaki sokağına sapar, sonra sola döner ve biraz ilerlersiniz. Karşınıza kırmızı damlı ve beyaz parmaklıklı bir ev gelir. Kapıyı ayağınızla iter ve içeri girersiniz.

Delikanlı, bu tarif karşısında biraz şaşalamıştı. Herşey iyi idi, fakat kapıyı niçin ayağıyla itmek lâzımdı. Onun içindir ki sordu:

— Benim bildiğim kapı el ile açılır, ayakla açılmaz.

İhtiyar İskoç gülümsedi:

— Fakat getireceğiniz hediyeleri ne yapacaksınız?

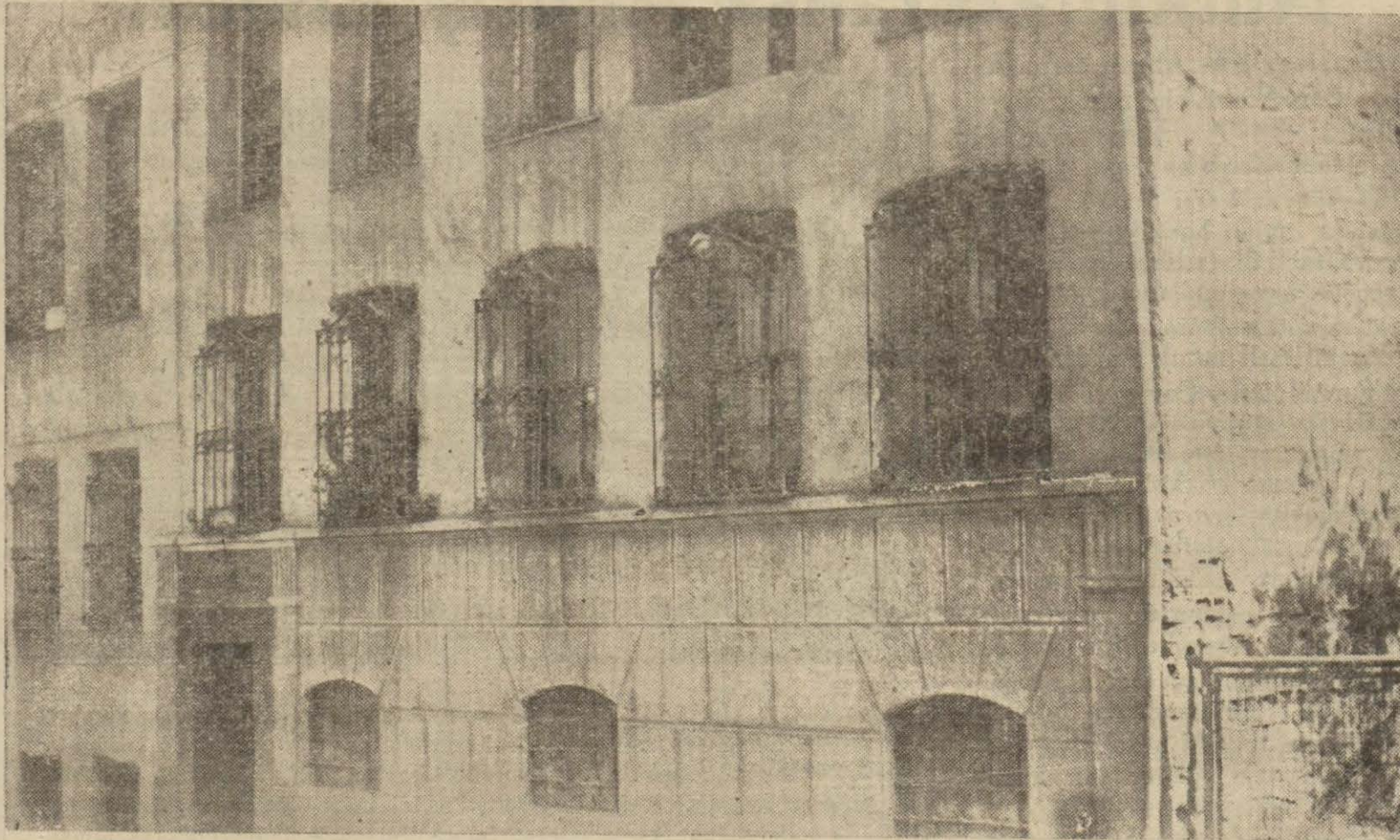
Cemiyeti Akvamın Aiacakları

Cenevreden bildiriliyor: Cemiyeti Akvam umumî kâtipliğinin Cemiyeti Akvamın mali vaziyeti hakkında tanzim ettiği raporu neşredilmiştir. Bu rapora göre cemiyeti teşkil eden bütün devletler cemiyete borçludurlar. Borçların miktarı 17,049,159 altın franga balığ olmaktadır. Bunlardan, yalnız İngiltere hükûmeti cemiyete borçlu değildir. Çünkü 3 milyondan fazla tutan borcunu bir eyülde tamamen ödemiştir. En çok borçlu olan devlet te Çin hükûmetidir. Çinin Cemiyeti Akvama ödemesi lâzımgelen borç miktarı 9,462,645 altın franktır.

AYAZMA ZİYARETLERİ

“Buradaki Su Öyle Şifalıdır Ki
Kör Gözleri Bile Açıyor!,”

Fakat Ayazmanın Önünde Sıra Sıra Dizilen Kör Dilencileri Görünce İnsanın Bu Söze Güleceği Geliyor

İçinde esrarengiz bir su saklayan AyaTerapon ayazması

Üç dört ayak merdivenle inilir karanlık bir izbedeyim. Duvarlara titrek gölgeler çizen sarı ışıklı mumların dumanile gözlerim evvelâ, hiç bir şey farketmedi. Neden sonra, köşede bir taht kadar heybetli iskemlesinde oturan sakalı göbeğine yaklaşmış ihtiyar papazı gördüm.

Bütün tavanlar, Hıristiyan gazetelerinin resimlerle dolu... İzbenin caddeye bakan tarafında mermer kitabeli bir çeşme...

Kapının yanında sebilhane bardakları gibi dizilmiş bir sürü alil insan.. Avuçlarını açmış, dudaklarıyla Rumca bir şeyler mırıldanarak dileniyorlar.

İçeri girenleri oturduğum yerden seyrediyorum. İlk görünen yaşlı bir Rum kadını idi. Tıpkı kiliseye girer gibi kollarına çapras bir vaziyet vermişti. Merdivenleri, her basamakta birkaç dakika dinlenmek şartıyla ağır ağır indi.

Papas Efendi, yerinde hafifce doğrulmuştu. Bu ahiretlik kadından bir parça dünyalık kopacağını anlamış olmalı idi.

Kendisine yaklaşan kadını hemen takdis etti. Papas ve müşterisi karşılıklı bir şeyler mırıldandılar. Bu sırada, yolunun üstünde sıralanan dilenciler bir ağızdan duaya başlamışlardı. Kadıncağız, bunları boş çevirmek istemedi. Her birinin çanağına üçer beşer kurş attı. Bundan sonra, bir çekmeceye yaklaştı. İrili ufaklı mumlar... Elli paralıktan yirmi kuruşluğa kadar boy boy mum...

Ayazmaya her giren mutlaka bir mum yakacak. Her ne kadar çuburiyet yoksa da ayazmanın ananesini kimse bozmak istemiyor. Mumlar ellerinde insanın altın yaldızlı tasviri önünde boyun kıranlar gittikçe çoğaldı. Ziyaretçiler arasında iki gözden ama olanlar bile var.

Rivayete göre kırk gün bu çeşmenin suyu ile gözlerini yıkayanların anadan doğma kör olsalar, gözleri açılmış.

Fakat benim burada rasla-

dığım amâcıklar içeri girdikleri zaman nasılsalar yine öyle döndüler. Belkide kırkıncı gün daha tamam olmamıştı. Dikkat ettim:

Kapının önünde dilenenlerin çoğuda kördüler. Bir aralık:

— Acaba, bu şifalı su ile niçin gözlerini yıkamıyorlar? Diye düşünmüştüm:

Sonradan bir tanesine alıcı gözile bakınca işi anladım: Hiç biri kör değildi. Mükemmel kör rolü yapıyorlardı.

Ayazmada bir ihtiyar var. Bir yudum su içti, bir dua okudu, bir parça ağladı, sonra bir avuç su alıp yüzüne, gözlerine sürdü. bu ameliyeyi yeni baştan birkaç defa tekrar etti, onun çıkarken bir daha geri döndüğünü gördüm. Çeşmenin önünde durup durup ağlıyordu.

Sordum:

— Nesi var zavallının?

Anlattılar:

— Hasta oğlunu ölmezdten üç gün evvel, bu ayazmaya getirmişti. Şimdi buraya her gelişinde duvarlarda onun hayalini görüp ağlar...

Mütevelli diyor ki:

— Bu Ayazmadaki Aya, sık sık hana da görünür. Çok büyük bir Ayadır...

— Demek Aya burada yatıyor?

— Hayır... Mezarı, Gülhane parkının içinde idi. Sonradan kaldırmışlar. Şimdiki yeri belli değil...

SON POSTANIN

İLÂN FİATLARI

- 1—İlanın bir satırı gazetenin metin yazısına vasatı 4 kelimedir.
- 2— Aynı yazının 2 satırı 1 santimdir.
- 3— Daha kalın ve daha ince yazılar santim ile hesap edilir.
- 4— Sayfasına göre ilanlar aşağıdaki fiatlara tâbidir:

Sarfa	Santimi
1 inci	400 Kr.
2 "	250 "
3 "	200 "
4-5 "	100 "
Diğer sayfalarda	50 "
Son 2 sayfada	25 "

Buranın asıl ismi "Ayaerapon", ayazmasıdır. Ayaterapon, Kıbrıs adasında birçok kerametler göstermiş bir zattı. Kıbrısta gömülü idi. Orada birkaç yıl sene yatıktan sonra bir gece Kıbrıslılardan birinin rüyasına girdi:

— Aman, buraya araplar geliyor... Beni Kıbrısta bırakmayın, İstanbulla götürün... Dedi. Dediği gibi yaptılar, ölüştü mezardan çıkarılıp İstanbulla getirildi. Bizans hükümdarı, Ayanın şimdiki parkın iç tarafında bir yere gömülmesini emretmişti. Ayayı gömdükleri yerden hemen o gece bir su fıskırdı.

Bu suyun göz hastalıklarına, iç hastalıklarına, romatizmaya, ekzema ve cilt hastalıklarına çok iyi geldiği görülünce bir ayazma yaptırıldı. O gün hugün, ziyaret edilir. Ayazmanın bulunduğu yer, otuz sene evveline gelinceye kadar bir imamın evi idi. Sultan Hamit, imamdandan satın alıp Rum patrikhanesine hediye etti. Otuz senedenberi, kendi gelirile Rum camaatı tarafından idare ediliyor.

Ayaterapon ayazmasından şifa umanlar, yalnız hıristiyanlar değil. Müslümandan, Yahudiden birçok kimseler de buraya geliyor.

Suyundan bir yudum da ben içtim. Alelade bir sudur. Acılığı filân yok. Kimbilir, bu şifa hasası, belki de suyun iyiliğinden ileri geliyor.

Anlattıklarına göre, ayazma bilhassa cumartesi günleri çok kalabalık olurmuş. Hele Ayanın yortusuna tesadüf eden mayısın 14 üncü günü iğne atılsa yere düşmezmiş. Ayazmadan çıkarırken, gözleri mendille bağlı bir çocuğu elinden tutmuş getiriyorlardı.

Bu temiz giyinmiş çocuğun kim olduğunu sordum.

Zengin ve kibar bir ailenin biricik oğlu imiş. Göstermedikleri hekim kalmamış. En son ümitleri anlaşıyor ki ayazmanın suyunda idi.

Allah şifalar varsin mi demeli, yoksa Akıllar versin mi?

Kari Mektupları

Tıp Tarihimiz
Hakkında
Bir Mütalea

Bükreşte geçen hafta toplanan tıp tarihi kongresinde Türk tarihi pek fena bir surette gösterildi. Tıp Fakültemizin Reisi Müderris Doktor Tefvîk Recep Bey, eskidenberi yüzlerce hücumu davet eden fakülte mevzuuna dair olan sözlerinde Tıp Fakültesinin 1828 de açıldığını iddia etti. Bu havadisi gündelik gazetelerde okuduk ve hayret ettik.

Mısır yüz senelik fakülte davasında bulunur, Romanya da aşağı yukarı bu kadarlık bir tıp medeniyeti kudemine sahip olduğunu iddia eder. Ne gariptir ki Mısır ve Romanyaya nazaran çok daha eski bir varlığa ve medeniyete sahip olan Türkiyenin müdafileri de kendilerini onlarla yanyana göstermeye çalışırlar.

Türklerin tıp tarihi henüz mükemmel bir surette ortaya çıkarılmış değildir, bunu itiraf ederiz. Fakt fakülte mevzuu birçok defalar enine boyuna çekilmiş, münakaşa olunmuştur. 1925 te günlük gazeteler bu mevzu etrafında uzun uzadıya yazılar yazdılar Ertesi sene aynı mevzu için Türk Ocağında bir konferans verildi ve bir risale neşrolundu. Bu sene de (Tıp Dünyası), (Tedav notları) gibi meslek mecmualarında yine fakülte meselesi muhakeme edilip 1925 te fakülte reislerimizde birisi Sorbon Darülfununun kürsüsüne çıkarak 1828 de açılan Tıphaneyi fakülte olarak gösterdi. Bu gösterişin hatalı olduğunu ortaya döktük.

Türk tarihi türkler tarafından tahrip olduğu vakit çok acıklı bir şey oluyor. Türk fakültesinin yüz dört senelik olduğu davasını güdenler, tıp tarihimizi tetkik etmeyi yirmi senedenberi kendisine meslek olarak almış olanların sözlerini dinlemeyi küçüklük sayıyorlarsa senelerdenberi meslek gazetelerinde yaza yaza bitiremediğim bu mevzuun bugün günlük gazetelerle ve daha geniş sahaya atılmış olduğunu görerek hayret etmemelidirler. Türk dili ve Türk tarihi işleri bugünün işleridir. Senelerdenberi söylediklerimiz hakikat değilse ve söylediklerimize rağmen bu yüz dört senelik fakülte davasında dayanılabilecek bilgileri varsa ortaya döksünler.

Sorbonda, Tıp Fakültesi nümayişlerinde, Bükreşte fakültenin başlangıcı olarak gösterilen Tıphane fakülte değildir, onun Kanunî Süleyman zamanından başlayan düşkünlüğün vakit vakit, zaman zaman ıslahı için yapılan ıslahat nümunelerinden farkı yoktur. Tıphane daha dünkü varlıktır. Ondan evvel var olan tıp medreselerimiz Türk malı değil midir ki bunlar yan gözle bakılmaya bile lâyık görülüyor?

Doktor: Osman Şevki

TAKVİM

PAZAR

31 Gün - 2 - 1ci TEŞRİN 932 hısr 149	
Arabi	Rumi
29 - Cema.evvel - 1331	18 - Eylül - 932 - 1343
Vakt	Esas vakt
Güneş	12 04 5 57
Öğle	6 11 12 04
İkmal	9 29 15 21
Vakt	Esas vakt
Akşam	12 00 17 52
Yatsı	1 00 19 24
İmsak	10 21 4 17

Bu Sayfa

Haftada Bir Defa Neşrolunur Ve Bütün Dünya Matbuatını Size Getirir.

Dünya Matbuatında

GÖRDÜKLERİMİZ

Bu Sayfada

Dünya Matbuatında Çıkan Meraklı Hikâye, Yazı Ve Makaleleri Bulacaksınız.

Şehirlerde Haydutlara Karşı

İngiltere ve Amerikada haydutlar, sokaklarda bile halkı rahatsız edecek kadar küstahlığı ileri götürdüler. Onun için haydutlara karşı mudafaa silâhları icat ediyorlar. Burada kadının elinde gördüğünüz şey lâstik bir sopadır. Bu sopanın içinde boya vardır. Taarruz eden hayduda vurulunca yüzü gözü boya içinde kalıyor ve sonra teşhisi kolay oluyor.

Dünyanın En Zengin Kadınının Garip Hayatı

Servetini Bir Bahçivana Terkeden, Evinden Hiç Çıkmayan, Garip Ve Sinirli Bir Dul, Eski Mısırlı Kocasını Var

Geçende öldüğü bildirilen Rokfellerin kızı Misis Mackermik dünyanın en zengin kadını idi.

Bu kadının son senelerdeki hayatı hakikaten çok meraklı ve esrarengiz bir şekil almıştı.

Rokfellerin biricik kızı gençliğinde İstandardovil kumpanyası memurlarından birile evlenmişti. O vakit güzeldi. Kocasını da Amerikanın meşhur zenginlerinden biri idi. Bir müddet mes'ul yaşadılar. Sonra Şikagoya geçtiler.

Misis Mackermik Şikagoda zengin ve monden cemiyet hayatının kralı oldu. Şikago operasını ihya için bir milyon dolar sarfetti. 400 bin dolar kıymetinde inci gerdanlığa meşhurdu. Her partiye bu gerdanlıkla gider, bütün etrafındakileri hayran bırakırdı.

Operaya gitmeden evve' 35 dakika devam eden bir ziyafet verir, her yemek için tayin edilen zamanı saate bakarak takibederdi.

O vakit sen de yüzü mütevaziv ziyafet ve eğlence tertip ederdi. Sonra birdenbire sinirleri bozuldu. Kocasile birlikte evvelâ İtalyaya gitti, oradan İsviçreye

geçti. Orada meşhur Ruhyat Âlimi Jung ile tanıştı, ondan dersler aldı.

Psikoanaliz denilen ve üfürükçülüğe benzeyen bir tedavi tarzına saptı. Nefsine işkence etmiş olmak için tahtaları yıkıyordu. Hatta müşteri kabul, ederek onları tedaviye başladı. Bunlar arasında Kren isminde yuvarlak yapı, küçük bir bahçıvan vardı. Onu yanına aldı ve beraberinde Amerikaya getirdi.

Amerikaya geldiği zaman kocası beraberinde yoktu. Şikago civarında küçük bir köşke nakletti. Orada münzevi bir hayat yaşamaya başladı. Bu eve hiçbir misafir kabul etmedi ve evden kat'iyen dışarı çıkmadı.

Lurada Mısır Hükümdarlarından birile seviştiğini iddiaya başladı. Hatta bir gün bir müzeye gitti, kendisine bir Mısır mummyası gösterdiler. Gördüğü mummyanın kendi kocası olduğunu iddia etti.

Son zamanda sudan korkuyordu. Bu yüzden yıkanmazdı, pislik içinde gezerdi.

Ölürken de servetinin çoğunu sevgili bahçıvanına bıraktı.

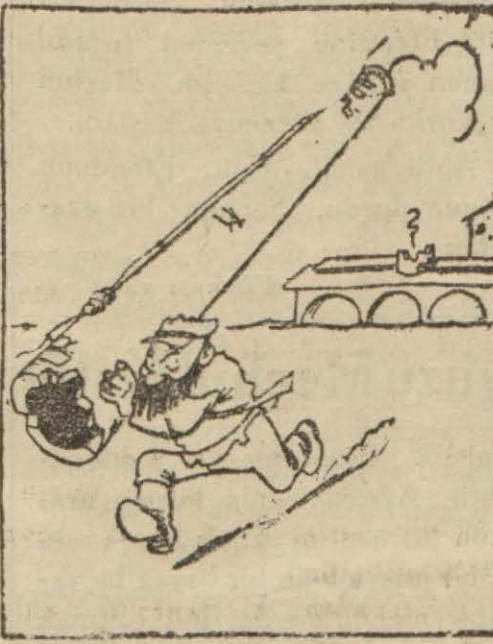
Dünya Karikatürleri

Amerikan Karikatürü

— Efendim, unuttunuz galiba, geçen seyahatinizden avdetinizde de bir hanım getirmiştiniz.

Rus Karikatürü

— Bereket versin kimse görmeli.

Kadın — Yarım saattir aşktan bahsediyorum, sesiniz çıkmıyor.

Erkek — Ruzname olmadıkça söz söyleyemem.

Avusturya Karikatürü

Silâh fabrikatörü Bolivya kumandanına :

— Allahaşkına harbi bırakmayın. Yoksa mahvolduğumuzun resmidir.

Okyanusu Geçen Çocuklar

Burada gördüğünüz çocuklar geçen ay içinde babaları ve anneleri birlikte tayyare ile Okyanusu ilk geçen çocuklardır.

Bunlar küçüktenberi tayyare içinde büyümüşlerdir. Hayatlarının çoğu tayyare içinde geçmiştir ve şimdiye kadar binlerce defa tayyareye binmişlerdir. Tayyare ile seyahati vapur ve trenle seyahate tercih etmektedirler. Şimdi Londradadırlar. İkisi de kızdır. Biri 12 yaşında Katelin, öteki 9 yaşında Janettir.

Yakında Asya üzerinden yeni bir tayyare seyahatine çıkacaklardır.

Bu çocukların seyahati Avrupa matbuatında mühim bir hâ-

dise olmuş, ve bir babanın çocuklarını böyle tehlikelere maruz bırakmaya hakkı olup olmadığı hayli münakaşaları davetmiştir.

Çinin Halledilemeyen Muamması

Çin hakkında neşredilen yeni bir kitaptan, bu memleketin hakikaten halledilmez bir muamma olduğunu öğreniyoruz.

Bu kitaba göre Çinin nüfusunun yüzde sekseni çiftçidir ve yekünü 300 milyondur, dünyanın pirinç istihsalinin yüzde kırkı Çinde çıkar. Fakat buna rağmen yine Çin hariçten pirinç getirir.

Çinin 2800 mil uzunluğunda sahili vardır. Fakat bu sahili muhafaza için kullandığı donanma 41 bin ton istiap hacminindedir. Donanma kuvveti 8500 kişidir.

Çinin nüfusu 400 milyondur, fakat ordusu bir buçuk milyon askerden ibarettir.

Çinde madenlerde çalışan 2 milyon amele vardır. Fakat bunlar dünyanın en az yevmiye alan amelesidir. Mutavassıtlar elinde istismar edilmektedir.

Yalnız çinde nüfus bolluğu vardır. Vasatı olarak her aile beş ilâ sekiz kişiden mürekkeptir.

2,500,000

Liraya Yapılan İntihap

Bu hafta Amerika Cumhurbaşkanının intihap haftasıdır.

Cümhurreisinin intihabı, Amerika'da en büyük dadiselerden biridir. Memleket baştan başa harp meydanı halini alır. İki fırkaya mensup vatandaşlar, siyasi liderlerin teşvik ve tahriki ile iki kararkâha ayrılırlar. Radyo ile, gazete ile, nutuklarla kavga ederler.

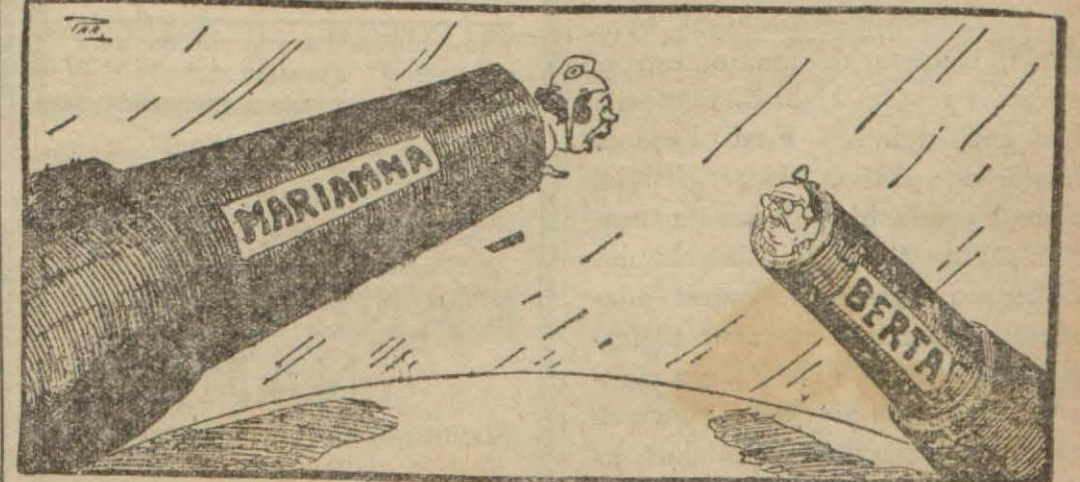
Top, tüfek, kavga yok. Fakat bol para, bol lâf ve bol vaat var.

İntihabat için iki fırkada müdhış para sarfederler. Fırkaya mensup milyonerler keselerinin ağzını açarlar ve deli gibi sarf ederler. Her Cümhurreisi intihabı bir fırkaya on milyon liraya mal olur.

Fakat bu sene buhran dolayısıyla ortaklıkta para kıt. Bu sebeple bu intihap için her fırkanın sarfedebildiği para miktarı iki buçuk milyon doları geçemiyor.

Fakir memleket, bu kadar parayı nereden bulacak!

Fransa - Almanya kavgası

İki komşu arasında dostane müzakerat

İngiliz Karikatürü

— Bu sene harice seyahate gitmiyorsunuz değil mi?

— Hayır, parayı memleket içinde sarfetmek daha vatanperverane iş olacak.

— Ben de öyle düşünüyorum. Hoş, zaten sarfedecek param da yok ya!

— Benim de öyle!

Saraya Mütemadiyen Mürettep Jurnallar Yağıyor, Ateşler Körükleniyordu

Hunkâr Her An İhtilâl Korkusu İçinde Yaşıyordu

Muharrir ★

Her Hakkı Mahfuzdur

-145-

— Al, bak.. Bu adam da senin söylediklerine yakın bazı şeyler ihbar ediyor. Demek ki verdiği malumat doğru.. Şimdi bu adamı buldur. Güzelce bir isticvap et.. Fakat bu isticvabı, ben de işitmek isterim.

Der demez, İzzet Paşa sevinçinden titredi. Çünkü o jurnal, (Üsküdarlı Halit Efendi) isminde birine kendisi yazdırmış, huzurda bulunduğu esnada da yine kendi tertibatla Abdülhamide vermişti.

İzzet Paşa, huzurdan çıkar çıkmaz, hemen Üsküdar'a adam koşturarak (Halit Efendi) yi istetti. Halit Efendi esasen onun yabancı değil. Bu adam gelir gelmez bir kenara çekti, şu talimatı verdi:

— Eeey Halit Efendi.. İşte nihayet başına devlet kuşu kondu. Göreyim seni. Eğer bu işi güzelce idare edebilirsen; rütbe, nişan, ihsan.. Bunlar, hep senin içindir. Verdiğin jurnal efendimizin üzerinde lâzımgelen tesiri yaptı. Şimdi seni, içeri götürüp odada isticvap edeceğim. Lâkin; bu isticvabı efendimiz de dinliyecek. Buna binaen, söyleyeceğin sözlere fevkalâde dikkat et.. Sonra da sakın benimle tanıştıgına dair ağzından bir tek kelime kaçırma.. Bir de, gayet serbest bulun. Efendimizin orada olduğunu biliyor gibi hareket etme.. Haydi bakalım.. Eğer bunda da muvaffak olursan, artık sana yok, yok..

İzzet paşa, bu talimatı verdikten sonra Halit Ef. yi aldı. (Küçük mabeyn) dairesine götürdü. Halit Ef. nin getirildiğini ve (iradei şahane) ye intizar edildiğini arzetti ve sonra, bilhassa tertibat alınmış odaya geçti. Orada Halit Ef. yi isticvaba başladı. Abdülhamit, paravananın arkasından bu isticvabı dinliyordu. Halit Efendiye sorulan suallerle, onun tarafından verilen cevapların hulâsası şundan ibaretti:

İzzet Paşa — Siz, mahrem bazı maruzatta bulunmuşsunuz. Şevketmaap efendimiz, bu malumatı ne suretle elde ettiğinizi öğrenmek istiyorlar.

Halit Efendi — Efendim, ben-deniz, Üsküdar'da mukim baytar miralay ressam Halil B. vasıtasile bir çok defalar Fuat Paşanın köşküne gittim. Her gittiğim zaman orada bir çok zevata tesadüf ettim. tabii bunların kimler olduğunu sormağa cesaret edemedim. Ancak konuşulan sözlerden, anladım ki, Fuat Pş. nin maksadı İstanbul'da bir ihtilâl çıkarmak ve efendimizi saltanattan iskat etmektir.

İzzet Paşa — Oraya ne maksatla gittiniz?

Halit Efendi — Fuat Paşaya bir daire müdürü lâzımmış. Ben bu işe girmek istiyordum. Fakat orada böyle efendimizin aleyhinde bir cereyan olduğunu hissedemez sarfı nazar ettim.

İ. P. — Halil Beye bunlardan bahsettiniz mi?

H. E. — Hayır, Sadece, (Fuat paşa çok asabî bir adam. Onun maiyetinde çalışmam) dedim.

İ. P. — Bu jurnal ne maksatla verdiniz.

H. E. — Maza, velinimet efendimize hizmet etmiş olmak için..

İ. P. — Eğer Fuat Paşanın maiyetine girmiş olsaydınız, orada cereyan eden ahval bir kat daha vukuf kesbeder ve o

zaman velinimet efendimize daha büyük hizmetler ifa eylerdiler. Niçin böyle yapmadılar.

H. E. — Bunu düşünemedim. Maamafih, emir buyrurursa, efendimizin uğruna her fedakârlığı ifaya hazırım.

Bir saniye sükût ile geçti. İzzet Paşa birdenbire, sanki bir yayla müteharrrik imiş gibi yerinden sıçradı. İki ellerini, göğsünün üstünde kavuşturdu. Çünkü o anda Abdülhamit, paravanayı dolaşıyordu.. Abdülhamit görünür görünmez, Halit Efendide yerinden fırladı. Hemen yerlere kapandı. Meçhul bir korku ile titremeye başladı.

Abdülhamit, Halit Efendinin önünde durdu. Şahane bir azamete:

(Arkası var)

Feriköy Cinayetinin İçyüzü Meçhul Kaldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Andon'un bu cinayette alâkası olmadığı anlaşılmıştır. Dün de işaret ettiğimiz gibi cesedin üzerinden bir nüfus kâğıdı çıkmıştır. Fakat nüfus kâğıdının isim ve hüviyet yazılı olan sayfası koparılmış, birinci sayfadaki yazılar ise okunmayacak bir şekilde karalanmıştır. Yalnız tezkerenin yitilmiyan kısımlarında (313) senesi ve bir de Edirne vilâyetinin (Havs.) kasabası yazılıdır. Ancak ceset sahibinin henüz 27 yaşında olduğu tesbit edildiği için nüfus kâğıdının bu meçhul ölüye ait olmadığı tahmin edilmektedir.

Bununla beraber zabta Edirne vilâyetine telgrafla müracaat

etmiştir. Ceset morga nakledilmiştir. Ayr.ca ölenin kuşağı arasında 20 santim uzunluğunda meşin bir kılıf içinde bir beyaz bıçakla bir mendil bir de fitilli çakmak çıkmıştır. Kesik bıyıklı ve oldukça zinde görünen bu meçhul adamın sırtında yamalı lâcivert bir pantolonla yine yamalı bez bir ayakkabı vardır.

Dün akşama kadar cesedin ve bu kanlı cinayeti işleyen adam veya adamların hüviyetleri anlaşılamamıştır. Edirnedeki cevap geldikten sonra canilerin meydana çıkacağı tahmin ediliyor.

Meçhul adam sol böğründen aldığı bir yara ile elli adım kadar yürüdüktan sonra düşerek ölmüştür.

KATE de NAGY ve JEAN MURAT

gibi misilsiz yıldızların yarattığı

AŞKTA GALİP

Musiki - güzellik ve zarafetin zaferidir.

Aynı zamanda MELEK sinemasının da zaferidir.

Şehrimizin bütün sinema meraklıları Bu hafta MELEK sinemasında LUPE VELEZ ve LAWRENS TIBÉT tarafından temsil edilen

ADALAR ŞARKISI

filmini takdir ile görüyorlar.

Filme ilâve: Paramount havadis gazetesi

GLORYA'da MARCELLE CHANTAL - CHARLES VANEL ve GABRIEL GABRIO'nun temsili muhteşemleri

KANUN NAMINA

filmini görmeyecek hiçbir kimse kalmıyacaktır.

Sebebi..

Bir tavsiye... GLORYA'da RAMON NOVARRO ve SUZY VERNON'u

AŞIK RAHİBE

(Seville'li Şarkısı)

filminde görünüz. Hiç müteessif olmayacaksınız.

Her seansta "GLORYA CAZ," Hakiki bir zaferdir.

ASRİ SİNEMA BUSTER KEATON ve sehhar CONCHITA MONTENEGRO'nun temsili

MALEK HARBE GİDİYOR

Filmi ile kahkaha haftası

Türk Dilinin Zenginliğine Ait Yeni Hakikatler

(Baş tarafı 1 inci sayfada) izah etti ve "Türk ne maddi ve manevî boyunduruk kabul edenlerden değildir. İstilahların öz dilimizde karşılığı bulunmak ve bilinmek lâzımdır," dedi.

Bundan sonra Abdullah Battal Bey konferansına başladı.

Abdullah Battal Bey dilimizin zengin ve enginliğinden, en ince manaları ve nüansları ifade kabiliyetinde bulunduğundan bahsederek Nevainin türkçe ile farişiyi mukayese eden eserini tetkik mevzuu olarak aldı. Nevai acemcede mukabili olmayan birçok kelimelerin türkçede bulunduğunu ve birçok kelimeleri İranlıların türkçeden aldıklarını misallerle izah ve ispat ediyordu.

Uygur edebiyatında türkçenin parlak örnekleri bulunduğunu, bunların bağını ve öz beynini gösteren yüce dil âbideleri olduğunu söyledi. Kodatkobilikle hemen aynı tarihte yazılan Divani lügatüt türkün türkçenin zenginliği arapçadan aşağı değil bilakis yüksek olduğunu gösterdiğini ilâve ederek, epey zamandanberi ölü diller arasına katılmış olan Çağataycaya ve bu lisanda yazılan eserlere geçti. Abdullah Battal Beyin bu noktadaki mütaleasını şöyle bulâsa etmek mümkündür:

"Çağatayca ile Osmanlıca sun'i birer dildirler. Dil inkılâbında bunlardan istifademiz, o sunî dillerin teşekkülüne dahil olan türkçe unsurları almaktan ibaret olacaktır.."

Bundan sonra Bedros Zeki B. söz aldı ve bütün diller arasında türkçenin en güzel, en sade, en kolay öğrenilir dil olduğundan bahsetti.

Müteakiben Müderris Yusuf Ziya Bey söz aldı. Fuat Raif Beyin konferansında iştikakçılara ve dolayisile kendisine tarizde

bulunmuş olduğunu söyleyere kendisinin iştikak bahislerindeki tarzı hareketini izah ve bu tarzların mahalsiz olduğunu beyan etti.

Fuat Bey buna kısa bir cevap vererek hiç isim zikretmediğini ve tarizde bulunmadığını söyledi.

Edirne mel'usu, Şeref B. de söz alarak Türkün dünya ve medeniyet tarihindeki yüksek mevkiinden bahsederek Arap zannedilen birçok mütefekkirlerin isimlerini saydı ve bunların, eserlerini arapça yazmış Türk bü-yükleri olduğunu anlattıktan sonra Yüce Türk kurtarıcısı Gazinin dilimizi derleyip düzeltme işini ele almak ve bu kurultayı toplamakla Türk milletine yaptığı yeni hizmetin yüksek kıymetini anlattı.

Bundan sonra Hüseyin Namık Bey Çin tarihlerinde en eski Türk yadigarlarından bahsetmek istediğini beyanla söze başladı:

"Şimdiye kadar Türk isminin altıncı ve yedinci asırlara ait Çin tarihlerinde geçtiği malumdur. Halbuki son zamanlarda Tokyo darülfünunu müderrislerinden birisi Şiki adlı bir Çin tarihini meydana çıkarmıştır. Bu eski Çin tarihinde Türk isminin milâttan 23-24 asır evvel kadar çıktığını göstermektedir.."

Hüseyin Namık Bey eski Çin tarihlerinde türkçeden alınmış olan 36 kelimedenden bahsetmiş, bunlardan birkaçını misal olarak saymıştır.

Bundan sonra Reis Kâzım Pş.: Diğer tezlerin uzun olduğunu bunların encümene verileceğini söyleyerek içtimaı tatil etti. Bugünkü celsede Faik Âli, Hüseyin Cahit, Halit Ziya, Abdülhak Hamit, Sami Paşa zade Sezai, Ahmet Cevat ve Ali Canip Beyler söz alacaklardır.

Simav Avcıları

Birkaç gün evvel Simav avcılarının kalabalık bir sürek avı tertip ettiklerini, güzel ve çok eğlenceli bir gün geçirdiklerini yazmıştık. Resmimizde Simav avcılarını hep bir arada görüyorsunuz.

Bursada

Okuma Heveskârlarının Adedi Gittikçe Artıyor

Bursa (Hususi) — Mekteplerde tedrisata başlanmıştır. Bu sene okuyanların adedi geçen senekinin bir misli fazladır. Fakat havalarda sıcak gittiği için öğleden sonra mektepler tatil edilmektedir. Yeni yabılan tayyare sineması da faaliyete başlamıştır. Bu sinema asrî ve sesli film teçizatını ihtiva etmektedir.

Bursanın Kestanesi

Bursa (Hususi) — Kestane fiatleri çok ucuzdur. En iyi ve iri kestane nin okkası yüz para-

Kırşehirde

Yeni Açılan Hastane Büyük Bir İhtiyacı Karşladı

Kırşehir (Hususi) — Yakınlarda tesis edilmiş olan Memleket hastanesi mühim bir ihtiyacın önüne geçmiştir. Hastahenenin tesisinden sonra ölüm vak'aları azalmıştır. hastahane de ay başından itibaren klinik tedavisinde başlanmıştır. Bu ayak tedavisinden köydüler çok istifade etmektedirler. Şimdilik birde diğ hekimine ihtiyacımız vardır. Pişmiş kestane beş kuruşa satılmaktadır.

TİMURLENK

-102-

Muharrir: * *

Zavalı Tevekkül Daüssılaya Tutulmuştu

Çadıra girdiği zaman bu iki zıt duygu ve düşünce içinde idi. Yalnız kalınca mülteci beyleri görmekten mütevellit elemi de, sevinci de yüreğinden attı, Tevekkülü düşündü. Kaybettikleri tahtı kurtarmak için sarayına sığınan adamların dilediklerini yerine getirmeyi kolay görüyordu. Küçük bir mektuba sarılı kuvvetli bir tehdit, o bedbaht adamları yeni baştan mes'ut etmeye kâfi gelebilirdi. Lâkin Tevekkülün sıhhati?... Bu, tanrının iradesiyle alakalı bir mesele idi. Hastaya şifa vermek, yurdundan kovulmuş bir hükümdara saltanatını iade etmek kadar kolay değildi.

Bu hakikati de acı acı takdir ve idrak eden Timur, vakit geçirmekten ürktü, el çırparak bir uşak çağırdı:

— Git, dedi, Molla Celâlettini, Molla İzzettini al, yanına getir. (1)

Biraz sonra, o devrin en büyük hekimleri olmak şöhretini taşıyan bu iki bilgi adam, Ulu Hâkâmın buzurunda bulunuyorlardı.

Timur, kendilerini ayakta kabul etmiş ve maksadını hemen anlatmıştı:

— Bizim yeni ece hastadır, erimiş, bitmiştir. Gidip görünüz, derdini anlayınız, dermanını bulunuz.

Onlar, rüküa varıp ayrılırlarken ilâve etti:

— Tevekkül Hanımın kıymeti yanımızda çok büyüktür. Onu iyi etmek, şahsını yaman bir hastalıktan kurtarmak kadar beni memnun edecektir.

Hekimlerin dönümünü beklerken dayanılmaz ıstıraplar içinde idi, fırl fırl dönüyordu, sakalını tel tel yoluyordu. Yaptığı adakların ise haddi, hesabı yoktu. Kurbanlar mı nezretmiyordu, köleler azatlamayı mı tasarlamıyordu, vergiler bağışlamayı mı düşünmüyordu, köprüler kurup çeşmeler akıtmayı mı hatırlamıyordu? O dakikada Tevekkülün iyi olduğu müjdesini alsa, kıymetine nihayet olmanın tarihi gerdağını boynundan çıkarıp haberciye verecekti ve yine ona, büyük bir vilâyetin beyliğini bağışlıyacaktı. Okadar mütehasstisi, okadar telâş içinde idi.

Hekimler, yarım saat sonra geldiler, boyun kırıp durdular, söz söyleyebilmek için emir beklediler. O, korka korka sordu:

— Hayırlı haber getirdiniz inşaallah. Hasta nasıl?

Yaşça büyük olduğu için Celâleddin cevap verdi:

— Biz bir şey bulamadık Ulu Hâkân. Kalp iyi, ciğer iyi, mide iyi. Ahlatı erbaada bozukluk yok. Fakat hanım hasta. Ruhânî bir maraz olsa gerek. Meselâ: Daüssıla!

— Amma yaptınız ha. Dün

[1/ Bu iki zat, tacittevarihle ifadesine göre (C.1.S: 209) Timurun «Umde-i İttibas, Zübde-i Hibbasi olan iki tabibi lebib ve iki hekimî edip idi» Bilâhare Yıldırım Beyazıtın da tedavisine memur edilmişlerdi. Celâlettin Araptı, İzzettin Acemdi.

gelin olan bir çocuk bugün sıla hasreti çekip te döşeğe düşer mi?

— Biz başka sebep bulamıyoruz Ulu Hâkân.

— Öyleyse hocalara baş vurahm, hastayı okutahm.

— Siz bilirsiniz Nlu Hâkân. Biz, tababetin bu hastaya ilâç veremeyeceğini anlıyoruz.

— Peki, gidiniz. İcabederse yine görüşürüz.

Onlar çıkar çıkmaz bir aslan postu üzerine oturdu, başını elleri içine aldı, yine düşünmeye koyuldu, hem düşünüyor, hem "daüssıla, daüssıla," diye mırıldanıyordu. O, sıla iştiyakının ne kadar kutsî bir duygu olduğunu biliyordu. Seferlerin bir az uzaması üzerine en basit neferden en yüksek kumandana kadar bütün ordu, bu hastalığa tutulur, her çadırdaki yurt aşkı tütüme başlardı. Kendisi de çok defa Semerkant için derin tahassürler beslemişti. Fakat bu hastalığın böyle critici bir dert olduğunu bilmiyordu. Hele Moğolistan'dan ayrılmasını, tarihi üç ayı bile doldurmayan bir kızın sıla derdile döşeğe düşüp ölü rengine bürünmesini haysalına sığdıramıyordu. Bununla beraber tedbirler almak, hastayı kurtarmaya çalışmak lâzımdüğünü da unutmuyordu. Hocalarla dervişlerle sihirbazlarla, kâhinlerle, remmal-lerle ve kendi emri altında yaşayan insanların hepsinin duasıyla onu iyi etmeye çalışacaktı. Bütün memleketi, bütün halkı; Türkten, Moğoldan, Aceme, Hintliye kadar her milleti bu mühim işle alakadar etmek için çareler, şekiller arıyordu.

Fakat zafim bir düğüm yine beyninde kıvrılıp duruyordu: Ya o iyi olmazsa, ölüştür, toprağa girerse?.. Bu acil ihtimalin doğduğu renk renk sahneler; teneşirler, tabutlar, mezarlar gözünün önünde sıralandıkça yüreği ağzına geliyordu, gözüne yakıcı yaşlar doluyordu.

Bir aralık tefelsüf etmek, muhtemel musibetlere karşı nefsinin cesur tutmak istedi. Gözlerini yumdu, o güne kadar nikâhladığı ve bir kısmı için uzun zamanlı muhabbet taşıdığı kadınları zihninde sıraladı.

(Arkası var)

Sait Hikmet B.in Bir Tımarhanede Öldüğü Anlaşıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

adamın cebinde 0,25 santim paradan başka birşey yoktu. Memurları yolhıyarak bu adamı daireye getirttim. Elbisesi fena olmakla beraber hal ve tavri iyice bir tebiye aldığını gösteriyordu. Demek ki karşıdaki âdi bir serseri değildi:

Bu adamı derhal isticvap ettim ve gördüm ki muvazenesi bozuktur. Cebinden bir pasaport çıkarıp gösterdi. Şimdi hatırlıyorum: Bu pasaport Sait Hikmet Bey namına tanzim edilmişti. Adamın karnı açtı. Bir parça ekmekle bir domuz sucuğu parçası getirterek önüne koydum ve konuşmaya başladık.

Bu adam, bana, Cenevieden geldiğini söyledi kendise dedimki:

— Elbiseniz, ipekleri meydana çıkacak derecede eskimiştir. Bu vaziyette ve cebinizde beş para yokken Parise nasıl gidebilirsiniz? Bunun üzerine, abuk, sabuk söylenmeye başladı. O yemek yerken bir şeye daha dikkat ettim. Bardakla su içmiyor, bir gazete parçasından yaptığı bir kâğıt bardakla susuzluğunu gideriyordu.

Şu hale nazaran karşıdaki adam bir deli değildi, sadece muvazenesi bozulmuştu. Kendisine beş frank verdim. Ullens tramvayına bindirttim ve tramvay kondöktörüne de bu adama dikkat etmesini, Liyona kadar götürmesini ve orada, Liyon şehrinin geceleri sefilleri kabul eden darülaceze binasına yakın bir yerde indirmesini söyledim. Aynı zamanda bu garip adama da şu tavsiyede bulundum:

— Liyonda, Serviyen sokağında (18) numarada bulunan Türk Konsoloshanesine gider, pasaportunuzu gösterirsiniz. Fakat ondan sonra ne yaptığını bilmiyorum. 9 hazirana kadar kendisinden bahsolunduğunu işitmedim. Yalnız 9 haziranda Liyon civarında, Sent - Fuva - dö - Liyon semtinde görüldüğünü, bir sokak kanepesinin üzerine uzanarak halka karşı âr ve hayâya mugayir hareketlerde bulunurken ve manasız şeyler söylerken görüldüğünü işittim..

Tımarhanede

Sait Hikmet Bey, bu vaziyet üzerine derdest edilmiş, o geceyi Liyon zabıtasının müteferrikaasında geçirmiş, ertesi sabah Türk konsoloshanesine sevk edilmiş, oradan tekrar Ullens polis merkezine gönderilmiş ve tekrar M. Verdo tarafından isticvap olunmuştur.

Fakat o zaman, Sait Hikmet Bey pasaportunu kaybetmiş bulunuyordu.

Çünkü pasaport 25 Mayıs günü Sen - Bartelmi yokuşunda kaybedilmiş ve bir yolcu tarafından bulunmuştu.

Bunun üzerine nasıl olduğu anlaşılabilir bir surette Sait Hikmet Beye "İsmet Paşa", isimle zabıta doktoru Besyer tarafından bir vesika verilmiş ve Bron tımarhanesine sevk olunmuştur. Bu hâdise 10 haziranda oluyordu.

Ve 15 haziranda, yani tımarhaneye naklinden beş gün sonra da buhran içinde vefat etmiş ve Bronun küçük mezarlığına gömülmüştür. Aradan az bir müddet geçip te Sait Hikmet Beyin

Paris zabıtası tarafından aranılması kaybolan pasaport hikâyesini ve Liyonda görülen pejmürde kıyafetli adamın meselesini hatıra getirmiş, pasaport tetkik olunmuş ve biçarenin akıbeti bu suretle tesbit edilebilmiştir.

Şunu da kaydetmek lâzımdır ki haziranın birinci günü Sait Hikmet Bey Liyon sokaklarında serseriyane bir surette dolaşırken serserilik ithamıyla tevkif edilmiş, mahkemeye verilmiş ve 4 haziranda, Liyon ceza mahkemesi, Sait Hikmet Beyi bir hafta hapse mahkûm etmiştir.

Sait Hikmet Bey, bu hapis müddetini ikmal etmiş, tekrar Liyon sokaklarında serseriyane bir surette dolaşmaya başlamış ve 9 haziran akşamı bitkin bir halde ve yaptığını bilmez bir vaziyette sokakta bulunarak tımarhaneye gönderilmiştir. Fakat işin garibi şudur ki Sait Hikmet Bey tımarhane de iken, Liyon Adliyesi, merhum hakkında memlekette ihraç kararı vermiştir.

Fakat şiddetli bir humma nöbetine tutulmuş olduğundan hakkındaki bu ihraç kararı tatbik edilememiştir.

Avukat Ne Diyor.

Dün Sait Hikmet Beyin şehrimizde bulunan avukatı Alâeddin Beye müracaat ettik. Avukat Bey bize şunları söyledi:

— Bana kalırsa hâdise el'an sarih ve vazih bir mahiyet almamıştır. Ben hâdise hakkında İsviçre ve Fransa zabıtasına müracaat ettim. Önümüzdeki birkaç gün içinde bir telgraf beklemekteyim. Ümit ediyorum ki bu telgraf bütün esrareniz noktaları aydınlatacaktır..

RADYO

2 Teşrinievvel Pazar

Istanbul — (1200 metre) 18 Orkestra, 19,5 Bedayil musikiye heyeti tarafından Makbule Hanımın da iştirakile ince saz, 21 gramofon.

Bükreş — (394 metre) 21,40 Kora heyeti tarafından milli Romanya şarkıları.

Be'grat — (429 metre) 20,30 muşahabe, 21 Viyana'dan nakil, 21,50 stüdyoda komedi, 22,20 Yugoslavya şarkıları.

Roma — (441 metre) 23,45 Lombardo'nun (Lin - Lin - Lâ) isimdeki opereti.

Prağ — (488 metre) 20 Atelye tiyatrosundan naklen, 20,30 orkestra, 22,45 gramofon, 23,35 Çek eserleri.

Viyana — (517 metre) 21 Viyana şarkıları, 21,40 Viyana me'odileri, 22,25 akşam orkestrası.

Peşte — (550 metre) 21 Viyana'dan nakil.

Varşova — (1411 metre) 20,20 Stüdyo temsilieri, 21 Viyana'dan nakil, 23,10 dans havaları.

Berlin — (1635 metre) 20 Hindenburgun 85 inci yıldönümü münasebetiyle bir ihtifal, 21 orkestra.

3 Teşrinievvel Pazartesi

Istanbul — (1200 metre) 18 Müşerref Hanımın ve Hafız Ahmet Beyin iştirakleriyle alaturka saz, 19,5 orkestra, 21 Safiye Hanımın iştirakile alaturka saz, 22 gramofon.

Bükreş — (394 metre) 22,15 gramofon ile cazbant.

Be'grat — (430 metre) 20,30 gramofon, 21 Milli opera'dan nakil.

Roma — (441 metre) 20,10 günün haberleri, 23,30 Bal şehrinde naklen Avrupa konseri.

Prağ — (488 metre) 20 Milli tiyatrodan naklen Louiz operası.

Viyana — (517 metre) 20,25 Milli operadan nakil, 22,05 cazbant.

Peşte — (550 metre) 20,15 cazbant, 21,30 stüdyoda orkestra.

Varşova — (1411 metre) 21 (Lehar)'ın Eva isimdeki opereti.

Berlin — (1635 metre) 21 orkestra.

Bugünün Meselelerinden

Şirketler Halktan Fazla Para Alıyor Mu?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

şirketler ceza görecek mi?..

Biz şu dakikada bu suallerin sarih cevaplarını verecek mevkiide değiliz. Fakat şu kadarcık söyleyelim ki:

— Dahiliye Vekâletinin geniş salâhiyeti vardır. Hüküm verecek veya ceza tertip edecek odur ve eğer böyle menfi bir netice çıkarsa elbette ki meseleyi beniseyecek ve mühimseyecektir.

Burada bizim yapacağımız iş size bu şirketlerin halktan masraf olarak aldıkları paraları teker teker yazmaktan ibarettir. Evvelâ Tramvay Şirketinden başlayalım:

Bugün birinci mevki tramvay arabalarında iki mntaka arası için 7 kuruş 30 para alınmaktadır. Dördüncü mntakaya kadar giden yolcular da 9 kuruş 30 para ödemektedirler. Fakat dördüncü mntakadan sonra bilet ücreti 12 kuruşa çıkar.

İkinci mevki arabalara gelince; bu arabalarda seyahat eden yolcular iki mntaka için 4 kuruş 20 para bilet ücreti veriyorlar, ki bu para birinci mevkiide aynı mntakalar için alınan ücretin yarısına yakındır. Yani yeşil

ve kırmızı renkli arabalarda iki mntaka için bilet parası yarıyarıya farklıdır. İkinci mevkiide dört mntaka için 6 kuruş 30 para alınır. Bundan fazla olan mntakalar için verilen para ise 9 kuruştur. Tramvay Şirketinin bir de pek mahdut dereceli tenzilâtı tarifesi vardır.

Bu tarife zabıtlere, mekteplilere, askerlere mahsustur.

Zabıtlere birinci ve ikinci mevki arabalarda bütün mntakalar için 3 kuruş 30 para, ve askerler de ikinci mevki arabalarında yine bütün mntakalar için yüz para veriyorlar. On dört yaşına kadar olan mektep talebeleri paso almak şartile ikinci mevkiide yüz paraya seyahat ediyorlar.

Tramvay Şirketi malûl gazilere de pasolu olmak şartile cüz'i tenzilât yapmıştır.

Alâkadarların söylediklerine göre Tramvay Şirketinin asil kontrol edilmesi lâzımgelen tarafı servis işleri, yani tramvay hareket saatleri ve her hatta tahsis edilen araba meseleleridir. Diğer taraftan birinci ve ikinci mevki araba adedi arasındaki nisbetin de tetkik edilmesi zaruretinden bahselenler çektir.

İngiltere Hükümeti tarafından Gazi Hz. ne hediye edilen eserin tercümesi

ÇANAKKALE

— 117 —

Yazan: General O glander

Türk Kuvvetlerini Üzerlerine Çekeceklerdi

Böylece, birinci Kirte muharebesi ademi muvaffakiyetle neticelendi. Taarruzu 28 nisan gününe tehir etmekten beklenen fevait, Türklerin bu meyanda takviye kıtaatı getirmeye vakit bulmaları yüzünden akim kaldı. 28 nisan günü öğleye kadar müttefikler birinci gün karaya çıkan 12,1-2 taburlarını ancak beş taburla takviye edebildiler. Aynı müddet zarfında ise cenuptaki Türk kuvvetleri iki taburdan on tabura balığ olmuş ve mütemadiyen de takviye kıtaatı sevkedilmekte bulunmuştu. 25 nisan günü Kirte köyünü zaptetmek Y sahilindeki Kolonel Mattheus'un kuvvetlerinin elinde idi. 26 ve hatta 27 nisan günü, Ahibabanın kapısı hâlâ açıktı. Fakat şimdi artık hem kapanmış hem de demirlemişti.

Bidayette, vaziyetin vehameti karargâhı umumice tamamen takdir edilememişti. Ferdası gün Lort Kicnere telgraf çekerken, General Hamilton hâlâ muharebenin bir mil arazi kazanılmak suretile ve muvaffakiyetle neticelendiğini zannediyordu. Fakat efrat için vaziyet hiçte böyle değildi. Akşam üstü tekrar hareket ettikleri siperlere dönen askerler o günkü hareketin muvaffakiyetsizlikle neticelendiğini pek alâ anlıyorlardı. Müteaddit taburların efradı birbirine karışmıştı; telefât miktarı pek fazla idi; kumandanın en küçük neferine varıncaya kadar herkes yorgundu. Buna rağmen hattın arkasına, istirahat çekilebilmek imkân ve fırsatı yoktu. Erzak ve cephaneye bitmek üzere idi. Efradın pek azında kaput vardı.

Binaenaleyh akşam üstü kesilen bir rüzgâr ile başlayan yağmur, felâket ve fecaati son hadine getirmişti.

Maamafih bütün yorgunluk ve zayıflığına rağmen 29 uncu firka kuvvei maneviyasını kaybetmemisti. Ferdası gün, şafakla beraber hattaki açıklıklar doldurulmuş ve kıt'alar yeniden teşkil olunmuştu. Bunu takip eden iki gün de mevzileri tahkim etmekle geçirildi ve 1-2 mayıs gecesi elân takviye kıtatından mahrum olan ve efradının miktarı hayli azalmış olan 29 uncu firka en aşağı on altı taburla vaki olan

gece taarruzunu defetmişe muvaffak oldu.

Anzacdekl Harekât

25 nisan günü Avusturyalılarla yeni Zelandalıların vermiş olduğu ağır zayıflık, Türklerin bunlara karşı koyduğu kuvvetler ve Anzacdeki arazinin arzettiği tabii müşkülât dolayısıyla, General Birdun bu kıtaatı takviye edilmemiş 26 nisan günü şimal cephesinden hiçbir ileri hareketi yapılamayacağı anlaşılıyordu. Bunun için General Hamilton bu kıtaata mevzilerini tahkim edip bunları zaptedilemeyecek bir hale koymalarını ve fakat aynı zamanda da cenuptaki esaslı taarruz hareketini teşkil etmek için elden geldiği kadar Türk kuvvetlerini kendi üzerlerine çekmeye gayret etmelerini emretti.

Bu emir derhal taarruza geçmeyi istilzam etmediğinden oldukça sevindirdi: fakat diğer hususatta 29 uncu firkanın çektiği bütün diğer mezahimi de tahmil ettiği için, karaya çıktıklarından sonra efrad daha birçok geceler uykuda uyuyup istirahat edemedi,

27 nisan sabahı, Anzac kuvvetlerinin sol ve sol merkez cepheleri elan karışıklık içinde ve son derece tehlikeli bir vaziyette idi. Makers Ridge sırtı ile Pope's Hill tepesi ve Quinn's Top noktasındaki kıtaat arasında derin boşluklar ve açıklıklar vardı. Russell's Top tepesinin şimal tarafında mevzi almış olan birçok Türk avcı efradı Pope's Hill tepesindeki İngiliz efradını arkadan ateş altına almakta idi.

(Arkası var)

Büyük Faşist Meclisi

Roma 1 — Büyük Faşist Meclisi yarın da Musolininin Riyasetinde toplanacaktır. Büyük ve uzun içtimalarda dahili ve beynelmilel vaziyet tetkik edilecektir. Büyük Faşist Meclisinin son içtimandanberi bazı şayialar çıkmıştır. Bu şayialarda İtalyanın Milletler Cemiyetinden çekileceği söylenmekte idi. Bu şayialar doğru değildir.

Almanyada Kan Gövdeyi Gütürüyor

Berlin, 1 — Şiddetli bir münakaşa neticesinde bir Nazi, rovelverle bir komünisti öldürmüş ve serseri bir kurşunla da yoldan geçen bir adamı ağır surette yaralamıştır. Polis, katilin ahali tarafından linç edilmesine güç hal ile mâni olmuştur.

Bir Tahtelbahir Battı

Kopenhag 1 — Danimarka vapuru, Finlandiya körfezinde bir Sovyet tahtelbahirle müsademe etmiştir. Tahtelbahirin batmış olduğu zannediliyor.

Amerikada İşsizlerin Miktarı

Vaşington 1 — Amerika mesal federasyonunun istatistiklerine göre Amerikada Ağustos ayı nihayetinde işsizlerin miktarı 11,5 milyona balığ olmuştur.

Musolininin Yunan Felâketzedelerine Yardımı

Roma, 1 — M. Musolini Yunanistanda vuku bulan zelzele felâketzedelerine 50,000 lîret göndermiştir.

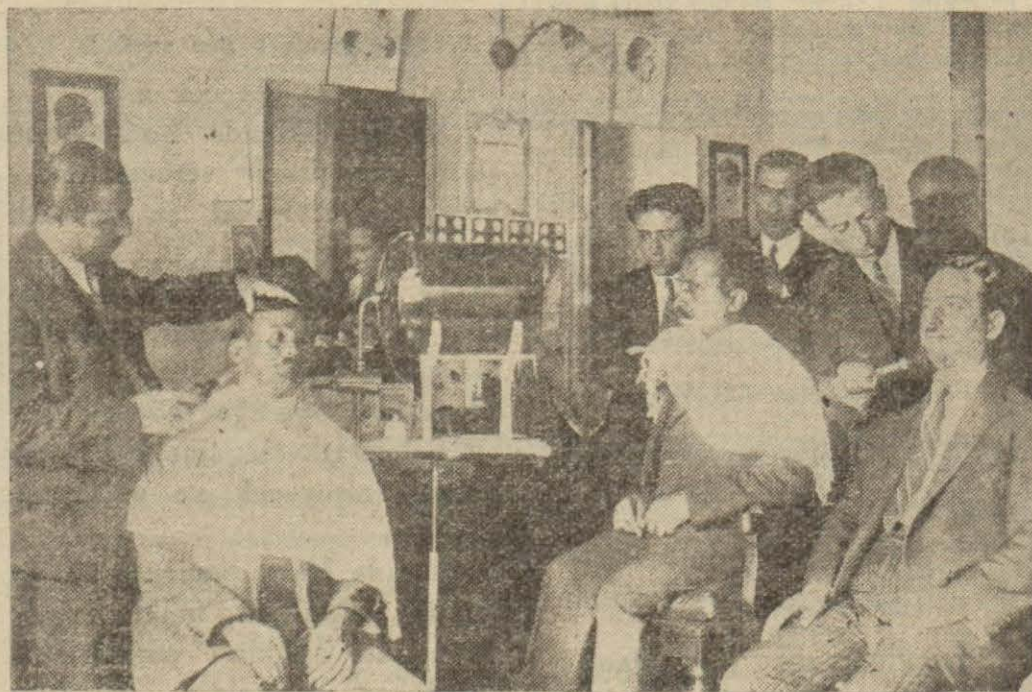
Dün de hafif bir takım zelzeleler hissedilmiştir.

Aynarozda hasarat azdır. KİLİSE ve manastıra bir şey olmamıştır.

Gandî Tekrar Açlık Grevine Başlıyacak

Bombay 1 — Gandinin 6 aya kadar bazı sınıflara verilmekte olan "Dokunulamazlar" unvanı ortadan kaldırılmadığı takdirde tekrar açlık grevine başlayacağı söylenmektedir.

Berberler Mektebi Açıldı

Berberler Cemiyeti tarafından tesis edilen Berber mektebi dün öğleden sonra merasimle açılmış ve berberlik derslerine başlanmıştır. Bu mektepte asrî berberlik hakkında nazari ve ameli ders verilecek, yeni berber yetiştirilecektir. Resmimiz dünkü açılış merasiminden bir intibadır.

Türk Anonim Elektrik Şirketinden:

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel Şirketleri ile İstanbul ve Kadıköy Havagazi Şirketleri ve Tesisatı Elektrikiye Şirketi, elyevm ve oldukça uzun bir müddet için münhal hiçbir memuriyetleri bulunmadığını ilân ve hiçbir netice verilmeyecek olan hizmet talebinden sarfı nazar olunmasını bilhassa rica ederler.

Binaenaleyh müstedilere alâkadar olan hayırhah zevattan gelen tavsiyename ve teşebbüsler hakkında dahi keyfiyet ayıdır.

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Fransızca: Aptal

Yazan: Madenci

"İMBECİLE,"

— 2 —

İlk Kısmın Hulâsası

Ali, günde on saat yer altında kazma sallayan bir madencidir. Karısı doğurmak üzere bulunuyor. Alinin kazancı azdır. O, madencil kulübesinde bu ağır şartları düşünürken sıka bir köylü çocuğu karısının fena olduğunu, doktor istendiği haberini getirmiştir.

★

Ali, bir saat sonra doktorun kapısını vuruyordu. İhtimal kârlı bir iş düşüncesiyle yataktan fırlayan doktor fena kıyafetli bir amele ile karşılaşınca kaşlarını çattı, etli yanaklarını buruşturdu ve ağzını iki misli büyüten bir esneme arasında sordu:

— Ne var.. Ne istiyorsun, gece vakti?

Ali inler gibi cevap verdi:

Doktor Bey! karım ölüyor... Ebe, acele doktor istemiş.

Doktorun yüzünde, can sıkıntısını ifade eden çizgiler belirdi, sinirli parmakları sırtındaki ipek pijamanın kordonlarında gezindi. Amelenin sözlerini ağzına tıkayan bir şiddetle homurdandı:

— Otomobil var mı?

—

Genç amele, gözlerinin en hüznünlü mânâsile doktora yalvarırken sokak kapısı olanca şiddetle suratına çarpıldı. Ali, taş merdivenleri, ayakları sürçerek indi; âdefa sürüklenircesine yürümeye başladı. Kiralyacağı otomobilin parasını bulmak için herkese yalvardı. Fakat "yok!" tu. Nihayet fırına gitti. Tezgâhtardan binbir küfürle beraber iki lira koparabildi.

Ali otomobil aramaya koşarken tezgâhtar, yerinde doğruldu ve pis kaplı bir deftere şöyle yazdı: "173 numaralı maden amelesi Aliye, gündeliklerine mahsuben altmış ekmecek verilmiştir."

★

Doktor, basık tavanından, hevenk, hevenk mısır koçanları sarkan toprak zeminli izbeye girdi, hastanın ıstıرابı fevkalâde artmıştı.

Yatağa yaklaştı ve:

— Haydi dedi. Ebeden başka herkes dışarı!

On dakika sonra işini bitiren doktor, Alinin döktüğü su ile ellerini yıkarken hastanın vaziyetini tıbbî istilahlarla bildirdi:

— Hastanız tehlikeli! Ataleti rahim, tevlitte isret vukua getirecek gibi.. "Forseps" tatbik etmek zaruretinde kalacaktır.. iş çok tehlikeli ve çok mes'uliyetli...

Ali, içinden ancak birkaç kelimesini anlamasına rağmen doktorun bu sözlerinden karısının etrafında büyük bir tehlikenin dolayışını sezmişti; alacağı cevaptan korkar gibi titriyen bir sesle sordu:

— Ne yapacağız beyim?

Doktor, bu anda bambaşka şeyler düşünüyordu. Genç amele cevap alamayınca sualini tekrarladı:

—Beyim, ne yapacağız şimdi?

Doktor, Zihni dalğınlığından silkindi:

— Şey.. dedi. Ne olacağını söyledim; hasta çok tehlikeli, çocuğu meugene ile alabileceğiz, tehlike yüzde doksan, mamafih Allahtan ümit kesilmez.

Ellerini kurularken Alinin omuzlarını sarsarak ilâve etti:

— Haydi bakalım delikanlı, sen durmal Takımlar ve ilâçlar için epi para lâzım olacak...

Ali, doktorun yüzüne hazin bir nazar attı; sonra sustu.. sonra aklına birşey gelmiş gibi birdenbire evin bodurum katına inen merdivenine saldırdı; henüz iki adım inmişti ki doktor peşinden seslendi.

— Sabaha kadar kırk, elli lira kadar bir şey temin etmeli, yoksa hastanın akıbeti...

Ali, bu sözlerin sonunu beklemedi. İzbenin ekşi bir küf kokan ıslak zeminine ayak basınca çakmağını yaktı. Bir köşede, kaburga kemikleri sayılan iki cansız öküz içiboş yemliklerin önünde geviş getiriyorlardı.

Ali öküzlere baktı; öküzler genç adama baktılar.. Ali bir müddet öyle kaldı; sonra, kafasını salladı; hayvanların ipini çözmek için uzanan kolu yanına düştü ve :

—Bu saatte neye yarar?.. Sabah olsaydı bari... Diye söylendi.

Sonra birden aklına işbaşının sabahki teklifi geldi. Su patlamak ihtimali olan metruk bir bacada burgu ile iskandil yapılacaktı. İş tehlikeli idi; fakat...

★

Bir saat sonra, Ali maden kuyusunun tehlike mıntakasına gelmiş, su patlamasına ihtimal verilen galeride, işbaşının verdiği talimatı dinliyordu. İşbaşı, yapılacak bu mühim işin tarifini bitirdikten sonra amelenin omuzlarını tuttu ve onun gözlerinin içine bakarak :

— Alil Dedi, senin bu tehlikeli işe atılmanı istemezdim. Fakat madamki bu kadar ısrar ediyorsun... Sonra ilâve etti:

— Haydi bakalım Alil Haydi oğlum.. Korkmadan.. Kumpanyanın bahşış parası bende.. Bir saate kadar işini hayırlısıyla bitirir, gelir ahırsın.

Ali, ıssız bacada yalnız kalınca, su iskandili yapacağı burguyu eline aldı. Yerde yatan burgu makinesini muayene etti, isim borularını yokladı. Her şey yerli yerinde ve tastamamdı.

Fakat mahzende binlerce ton su mevcut olduğu muhakkaktı. Eğer burgu ile delinen duvar, suların müthiş tazyikine mukavemet edemezse, o müthiş tazyikle bacalara saldıran azgın suların, açılan delikten mukavemet imkânı olmayan kuduz bir şiddetle saldıran sellerin önünde sürüklenmek, bir hamlede ya bir direğe yahut duvarlara çarpılarak hurdehaş olmak... Ofl.. Ne feci.. Ali fena halde korkmuş, cesareti ve maneviyatı sarsılmıştı. Fakat gözleri önüne, köyü, evi ve karısının ıstıراب içinde kıvranan hayali geldi.

Bir anda kendisini örperten korku hislerini bertaraf etti, makineyi, artan bir kuvvetle siktı ve biran evvel gevşeyen parmakları manivelâya şiddetle bastı. Burgu makinesi galerinin derin ve mutlak sükûneti arasında büyük bir görtültü ile işlemeye başladı. skand. burgusu yavaş yavaş kömür duvarını oymaya, simsiyah bir toz bulutu çıkararak kayaların arasına gömülmeğe başladı. Birkaç dakika sonra beş metrelik burgunun yarısı duvara saplanmış bulunuyordu.

Resim Tahlihi Kuponu

Tabiatinizi öğrenmek istiyorsanız resminizi 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Resminiz sıraya tabiidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at?

Bulunduğu memleket

Resim niyeti: edecek mi?

Resminin kıyaseti 30 kuruşluk Pul mukabilinde gönderilebilir.

Bir Hırsızın Başından Geçen Vak'alar:

Parasız Milyoner

Muharrir:
Arnold Galopen
- 45 -

Kontesin Aşığı Çok Yakışıklı Bir Adamdı, Hal Ve Tavrı Da Kibar Bir Adam Hissini Veriyordu. Bu Kabiliyetinden İstifade Etmek Mümkündü

Sen Tropez bir taraftan da:
— Ne akıl, ne akıl! Diye söylenip duruyordu. Hiç insan parasını şüpheli bir bankaya yatırır mı? Sağlam müesseselerin köklerine kıran mı girmişti.
Bu akılsızlığın niçin yapıldığını kontes izah etti:

— Allen uzun senelerdenberi baneer Rot'un samimi bir dostu idi. Ona karşı sarsılmaz bir itimadı vardı.

Bir iki dakika düşündükten sonra:

— Maamafih bu telâşımız kim bilir, belki de beyhudedir, dedim. Bakalım tasfiye neticesinde bankanın elinde hakikaten hiç birşey kalmıyacak mı? Belki yüzde üç beş, yahut daha fazla bir şeyler koparabiliriz!

Kadın ve erkek bana bakmaya başladılar.

Sen Tropez:

— Ne diyorsunuz! diye sordu.

Anlattım!

— Bankerin bir dolandırıcı olduğu aşikârdır ve hiç şüphe yok ki, paranın külliyetli kısmını alarak savuşmuştur. Fakat tutulması ihtimali de yok değildir.

— Mümkündür. Maamafih ben, kendi hesabıma bankerin değil, fakat paranın ele geçmesi ihtimalinden şüphe ederim. Bence yapılacak şey kendi kendimizi aldatmayarak kazaya rıza göstermekten ibarettir.

Kontes:
— Fakat bizim halimiz ne olacak? diye tekrar etti.

Sen Tropez de:

— Hiç! diye cevap verdi. Bir iş bulurum, çalışırım! Elbette aç kalmayız!

— Ah cicim, cicim! demek çalışmaya razı olacaksın?

— Başka çare var mı?

— Haklısın, çalışmak lâzım!

İstersen M. Reed'in fikrini alalım, belki bu sahada sana yardımcı dokunur, bu kadar tanıdığı vardır!

Yüzüme bakıyorlardı:

— Düşüneyim! Diye cevap verdim! Düşüneyim! Elbette bir şeyler bulurum!

Hatırıma yeni bir fikir gelmişti:

Bu Sen Tropez hakikaten yakışıklı bir adamdı. Gençliğini oda hizmetçiliğinde geçirmiş olmasına rağmen hali tavrı kibar görünüyordu, asil bir adama benziyordu. Evet, evet kendisiyle iş yapılabilirdi.

— Haftanın sonuna doğru beni görmeye geliniz.

Dedim.

Ve yekdiğerimizin elini sıktık.

Felâket ikimizi bir noktada birleştirdi, dost yapmıştı.

Kontes biraz neselendi ve:

— Leon çok zekidir ve eminim size çok faydalı olacaktır, cümleleri ile aşkıni methe başladı. Aynı zamanda da:

— Fakat benim mesnedimi kendisine iade edersiniz değil mi? diye sordu.

Güldüm:

— Hayhay! Bundan sonra ne işe yarar ki?..

Kontes ile aşıkından ayrılır ayrılmaz yaptığım ilk iş iflâs eden bankanın merkezine gitmek oldu. Derhal tasfiye memurunu

bularak bir alacaklı gibi hesap sordum Adamın verdiği cevap çok kat'i oldu:

— Efendi, mütesirrim. Fakat size de hakikati söylemeğe mecburum! banka, tam ve mutlak bir suretle iflâs etmiştir. Tasfiye neticesinde alacaklılarına on para vermesi bile imkân haricindedir. Dedi.

Tasfiye memurunu dinledikten sonra küçük bir itiraz dermiyan etmek istedim:

— Fakat şayet M. (Root) u tevkif ederlerse?..

— Bunun da ihtimali yoktur.

M.(Root) paraları alarak kaçtıktan sonra Baden-Baden şehrinin kumarhanesine gitmiş ve orada bütün servetini kaybetmiş ve nihayet bir kaza neticesi ölmüştür!

— Acaba üzerinde esham ve tahvilât olarak kıymetli hiç bir şeydemi çıkmadı?

Maalesef hiç birşey çıkmamış! hatta bir metelik bile!

Muhavereyi daha ziyade uzatmaya lüzum yoktu. Anlaşılan şu Root denilen zat bir vakitler bana sermayesiz bir banka tesis etmeyi teklif eden (Rosvel) in ayarında bir adamdı. Zira altmış

yetmiş milyon frangı cebine atarak savuşmaya muvaffak olmuştu.

★

Teessürle kaydedeyim: İşlerim kısa bir zaman için parladıktan sonra sönmiye yüzütmuştu.

(Arkası var)

İstanbul Altıncı İcra Dairesinden: Satılması mukarrer merhun eşya 4-10-932 tarihine müsadif salı günü saat 14 - 16 da Beyoğlunda Kâtip Mustafaçelebi mahallesinde Abdullah sokağında 16 No. lu hanede bilmüzyede satılacağı ilân olunur.

Yeni Neşriyat

Holivut albümü: Holivut mecmuası bir albüm neşretmiştir. Bu albümde dünyada mevcut Sinema artistlerinin en son fotoğrafları en cazip şekillerde gösterilmiştir. Fiati 30 kuruştur. İstanbul ve taşra için umum bayiligi Ankara caddesinde No. 48 dir. Ankara da: Akba kütüphanesinde. İzmirde: Gazete bayii Hamdi Beyde bulunur.

Mülkiye Mecmuası — Mülkiye Mektebi talebe cemiyeti tarafından neşredilen bu ilmi, mesleki, aylık mecmuanın 17 inci sayısı çıkmıştır.

Güzel Günler — C.H.F. İzmir vilâyet merkezi tarafından milli bayramları müteakip İzmirde çıkarılan iktisadi, içtimai mecmuadır. Bu nüshasında 9 Eylül ve Gazi heykeline ait birçok makale ve resimler vardır.

Dünyanın En Kuvvetli Adamı Henüz 14 Yaşında

Denilebilir ki dünyanın en kuvvetli adamı, henüz 14 yaşına basmamış olan genç bir Alman çocuğudur. Berlin yakınında Oraninburg kasabasında oturan bu gencin adı Helmut Lihtefeldir. Bir beygir, bir otomobil, sekiz on adamı bir tutuşta havaya kaldırmak onun için işten bile değildir. Genç Helmut'un kuvvet noktasından bir harika olacağı daha çocukluğunda belli

idi. Henüz altı yaşında iken arkadaşlarıyla top oynadığı vakitler, büfenin veya gardirobun altına yuvarlanan topu almak için Helmut, bu eşyayı tuttuğu gibi yerinden kaldırır, topunu alır, sonra tekrar dolapları yerlerine yerleştirirdi. Daha ozamandan bu çocuğun müthiş bir Hergül olacağını tahmin ediliyordu. Tahminler boşa çıkmadı. Resimde Helmutu kocaman bir beygiri havaya kaldırırken görüyoruz.

Malatyada Nevzat Bey Çeşmesi

Maletya (Hususi) — Malatyada - Adıyaman şosasının inşası esnasında yol üzerinde gayet zengin bir su membaı bulunmuş ve o zaman burada vali bulunan şimdiki Ankara Valisi Nevzat Bey bu membaı asrı bir şekilde ifrağ ederek üzerine bir çeşme inşa ettirmişti. Bu çeşmeye (Nevzat Bey çeşmesi) ismi verilmiş, resmî-küşadı da evvelki gün yapılmıştır. Gönderdiğim resim bu merasimi canlandıran bir intibadır.

Büyük Tayyare
PIYANGOSU

Bu keşidede büyük ikramiye

100.000 Liradır

Piyango şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir. Fırsatı kaçırmayınız. İştirak ediniz.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Muhterik (1) numaralı Polathane ambarının -mevcut plân, keşif-name ve şartnamesi mucibince yapılacak tamirati- kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Taliplerin, beş lira mukabilinde keşif name ile plân ve şartnameyi Müdiriyeti Umumiye binasında Mimar Şubesinde aldıktan sonra, teklif mektuplarını nihayet (13-10-932) perşembe günü saat (4) dörde kadar Galatada Mübayaa Komisyonuna tevdi etmeleri icabeder.

Tabiat çiçekleri, çiçeklerde

Şükûfe

Losyonlarını Yarattı!

Bütün Şükûfe Losyon, ekister, parfünlerinin esası tabii çiçek esanslarıdır.

Kibar tabakanın alâmeti farikasıdır. Nefaset itibarile hiç bir ecnebi markası ŞÜKÛFE müstahzaratına televvuk edemez.

Zayı: Arabacılık ehliyetnamemi zayı ettim, yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. Karaköy Karamustafapaşa sakak arabacı Zekâl

Zayı: 927 senesinde Erenköy lisesinden aldığım tasdiknameyi zayı ettim. Hükmü yoktur. Güzide Raşit

İstanbul Altıncı İcra Memurluğundan: Bir borçtan dolayı tahtı hapse alınıp ical hacze inkılâp eden ve paraya çevrilmesi takarrur eden Şişli'de İzzetpaşa namı diğer Ebekızı sokağında. Valde apartmanının 11 No. lu dairesinde mevout oda takımı, halı, seccade, masa ve tablo ve saire Teşrinievvelin 12 inci çarşamba günü saat 9 dan 11 e kadar paraya çevrileceğinden taliplerin mezkûr gün ve saatte satış mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Matbuat Kongresi

İstanbul Matbuat Cemiyeti kâtibi umumiliğinden:

İstanbul Matbuat Cemiyeti senelik kongresi 6 teşrinievvel 932 perşembe günü toplanacağından o gün azanın saat on üç buçukta Cemiyetin Ankara caddesinde ki merkez binasını teşrif buyurmaları.

İstanbul Altıncı İcra Dairesinden: Satılması mukarrer mahuz eşya 4/10/932 tarihine müsadif salı günü saat 12/14 te Beyoğlunda Kâtip Mustafaçelebi mahallesinde mücadeleçikâaz sokağında 13 No. lu hanede bilmüzyede satılacağı ilân olunur.

SUSUZ, SABUNSUZ,
FIRÇASIZ SERİ ve
SIHHİ TIRAS

Olmak, yüzünüzün taravotini
muhafaza, kırmızılık ve çir-
banların mutlaka zail olma-
sını istiyorsanız.

RAZVİTE

Kremini kullanınız. RAZVİTE dünyaya hiçbir
tarafında taklit edilememiştir. Küçük ve
büyük tüpler vardır. Deposu Yeşildirek
Sivacıyan Hanı 10 No. Telefon. 21031.

BREKFAST
ve bilimum Bisküv-
lerini tereli ediniz.
Asmalı No. 36

İlkmektep Muallimlerine KIRAAT DERSLERİ

Beş kısmı da dört renk olan, memleketimizde ilk defa basılan mektep kitabı

İsmail Hikmet Beyin şimdiye kadar bir eşi görülmemiş derecede mükemmel, hayat bilgisine uygun, yanlışsız, son derecede nefis, cazip bu eseri Türkiye'nin her tarafında büyük bir muvaffakiyet kazandı.

Bu eseri görmeden mekteplerinize kitap intihap etmeyiniz. Talebesini seven ve mahrumiyetini istemeyen bütün kıymetli muallimler, bu eseri almakta, fevkalâdeliğini tasdik ve tebrik etmektedirler.

Kıraat dersleri, Avrupa kitaplarında ender görülen bir nefasete malik-
tr. Her taraftan tebrikler alınmaktadır Beş kısım tamamen çıktı.

Sühulet Kütüphanesi tarafından çıkarılmıştır.

Dr. Celâl Tevfik

Zührevî ve idrar yolu
Hastalıkları mütehassısı
Sirkeci Muradiye caddesi No. 35

Pertevniyal Vakfından:

Aksaray'da Ateşbey mahallesinde
Pertevniyal sokağında 8 No. lu hane
bir sene müddet ve pazarlık suretile
müzayedededir. Kira ile tutmak isti-
yenlerin müzayedede günü olan Teş-
velin 6 sına müsadif perşembe günü
saat 16 ya kadar İstanbul Evkaf Müdi-
riyetinde Pertevniyal idaresine veya
İdare Encümenine müracaat etmeleri.

**TAVİL ZADE VAPURLARI
İZMİR POSTASI**

SAADET
vapuru her

Pazartesi 17de Sirkeçiden ha-
reketle Gelibolu, Çanakkale ve
İzmir'e azimet ve Çanakkaleye
uğruyarak avdet edecektir. Yol-
cu bileti vapurda da verilir.
Adres: Yemişte Tavilzade Mus-
tafa biraderler. Telefon: 2.2210

Galata'da Karaköy'de fırın sırasında büyük mahallebiciinin üstünde kâin

EKSELSİOR

Büyük elbise fabrikası

Muhterem ve çok müşterilerini memnun etmek ve memleketin her tarafından vaki olan
müteaddit talep ve arzuları tatmin eylemek emelile

Ankara'da **MODA PAZARI** mağazasında

bir meşher küşat ve 1 ilâ 31 Teşrinievvel bir ay devam edecektir. Muhterem müşteriler
orada, kadın, erkek ve çocuklara mahsus

PARDESÜLER, MUŞAMBALAR, PALTOLAR ve TRENÇKOTLAR

vesaire İstanbul'daki fabrika fiatına bulacaklardır.

PETROL

— NİZAM —

SAÇ DÖKÜLMESİ VE KEPEKLERİN
en müessir ilâcudur. Saçları uzatır,
kuvvetlendirir.

Eczane ve parfümeri mağazalarından arayınız.

En ucuz, en iyi bakımlı, en temiz, her hokime açık hastane

Şişli Şifa Yurdu

Şişli Terkos su deposu civarında Tokalo oğlu sokağı No. 29
Pek cüz'î ücretle, röntgen ve elektroterapi, laboratuvar
muayeneleri ve pansman

EMLÂK ve EYTAM BANKASI İLÂNLARI

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Tamamına (14.000) lira kıymet takdir edilen Boğaziçinde
Arnavutköyünde Mumhane sokağında eski 11 yeni 13 No. lu kayden
460 zira mukaddema bir bap hane elyevm 668 m 2 da bulunan
arazi üzerine yeniden inşa edilmiş vasi ve iki dilimli bahçeyi havi ve
her türlü konforu haiz muntazam kârgir hanenin tamamı açık
arttırmaya vazedilmiş olup 22-10-932 tarihinde şartnamesi Divan-
haneye talik edilerek 7-11-932 tarihine müsadif pazartesi günü
saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul Dördüncü İcra Dairesinde açık
arttırma suretile satılacaktır. Arttırma Emlâk ve Eytam bankası
kanununa tevfiikan bir defa olup en ziyade arttırana ihalesi yapıla-
caktır. Arttırmaya iştirak için yüzde yedi teminat akçesi alınır.
Müterakim vergi, belediye, vakıf icaresi müşteriye aittir. 929
tarihli İcra ve İflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfiikan
hakları tapu sicillerile sabit olmyan ipotekli alacaklılar ile diğer
alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile
faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren (20)
gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde
hakları tapu sicillerile sabit olmyanlar satış bedelinin paylaşmasın-
dan hariç kalırlar. Alâkadarların işbu madde kanuniye ahkâmına
göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin
931-1009 dosya No. sile Memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

**Ziraat Bankası Levazım Me-
murluğundan:**

Bankalarımızın 933 senesi ihtiyaçları için 51 kalem kırtasiye
eşyası kapalı zarf usulile münakasaya vazedildiğinden taliplerin
8-10-932 cumartesi günü öğleye kadar tekliflerini vermeleri
meşruttur. Şimdiden şeraiti anlamak ve bu bapta listeleri almak
üzere Yeni postahane arkasında Basiret hanında 28 numarada
Ziraat Bankası Levazım Dairesine müracaatları.

**İstanbul
Halkına
Kolaylık**

İPEKİ

**Sultanhamami'nda
Yeni bir Şube açıyor**

Karaciğer, mide, barsak, taş,kum hastalıklarına

TUZLA İÇMELERİ

Sabahları köprüden 6,30, 8,20, 10, 11,40 da Haydarpaşaya
hareket eden vapurların trenleri ve cuma sabahları ilâveten
(7) vapurunun treni membaralara kadar giderler.
İçmelerden son tren 15,55 tedir.

NIŞANTAŞINDA

Leyli ve Neharî — Kız ve Erkek

Feyziye Lisesi

Memleketimizin bu en eski hususi müessesesi talim ve terbiye
sahasındaki faaliyetine 17 eylül 932 tarihinden itibaren başlamış-
tır. Talebe kayıt ve kabulüne devam edilmektedir.

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Börekçi fırını sırasında 34

Askerlik daveti

Birinci Fırka Askerlik dairesinden:

1 — Aşağıda tevellütleri gösterilen
Efrat ile 1972 No. lu kanunla kısa hiz-
met hakları ref edilmiş orta MP. ve
Muadili mezunları bu celpde sevkedi-
leceklerinden hemen AS.Ş.lerine mür-
acaatları.

2 — Bedeli nakdi verecek efradın
müretteplerine göre içtima günü tayin
edilmiş olduğundan bu kabil efradın-
da nihayet 8/10/932 akşamına kadar
Ş.lerine müracaatları ilân olunur.

Piyade: 324, 325 ve daha evvelki
tevellütlerin bekayaları.

İki senelik sınıflar: 324, 325, 326
ve tevellütlerin bekayaları.

Jandarma ve Deniz: 325, 326, 327
ve tevellütlerin bekayaları.

Arıyoruz, Bulamıyoruz!

Mengen'in Beşlerköyü ahalisin-
den mürettep Osman efendi, biray
evvel Babahızır karyesindeki
hemşiresini ziyarete ve iş ara-
mak üzere Bolu Vilâyet Matbaa-
sına gideceğini söyleyerek köy-
den ayrılmış ve bugüne kadar
kendisinden bir haber alınama-
mıştır. Birçok aradığımız halde
malûmat alamadık. Bilenlerin aşı-
ğıdaki adrese bildirmeleri rica
olunur.

Mengen nahiyesinin Beşler karyesinde
amcazadesi mürettep Cemil

Son Posta Matbaası

Sahibi: Ali Ekrem
Nefriyat Müdürü: Halil Lütfi